

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljuba«. — Telefon 29-92.

Proračun naše banovine

»Službeni list« z dne 31. marca objavlja novi proračun Dravske banovine, kakor je bil odobren od ministrskega sveta. Novi proračun predvideva te izdatke (vse številke v milijonih Din):

Izdatki:

Občni oddelek in glavna pisarna 1,9 osebnih, 3,2 stvarnih, skupno 5,2 izdatkov. Upravni oddelek: 0,23 osebnih, 0,13 stvarnih, skupno 0,37. Kmetijski oddelek: 1,55 osebnih, 4,55 stvarnih, 2,8 izrednih, skupno 8,9 drž. dotacija 2,8. Prosv. oddelek: 0,14 osebnih, 3,88 stvarnih, 1,61 izrednih, skupno 5,64, drž. dotacija 1,06. Tehniški oddelek: 8,35 osebnih, 27,09 stvarnih, skupno 35,44. Oddelek za soc. politiko in narodno zdravje: 2,99 osebnih, 5,81 stvarnih, 6,03 izrednih, skupno 14,84, drž. dotacija 6,03. Oddelek za trgovino, obrt in industrijo: 0,44 osebnih, 1,54 stvarnih, skupno 1,98. Rezervni kredit: 0,5. Skupno: 17,2 osebnih, 57,47 stvarnih, 10,47 izrednih, skupno 85,15 državna dotacija 9,92.

Dohodki:

pa so določeni takole (v milijonih Din):

Banovinske doklade:

35%na občna banovinska doklada 1,25
Zavniin neposrednim davkom 25,6; 25%na
domestna cestna doklada 18,4; 10%na z

stvena doklada po § 17 zakona o zdravstvenih občinah 4,0. Vse doklade 48,0.

Banovinska trošarina na:

alkoholne tekočine 10,0; ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače 0,2; mineralne vode 0,6; očetno kislino 0,15; kvas 1,0; pnevmatiko 7,5; bencin 3,2; električno energijo 2,0; premog 1,7. Vse trošarine 19,6.

Banovinske takse na:

plesne prireditve in podaljšavo policijske ure 0,5; 40% doklada na državno takso na vstopnice in 4%na taksa od vrednosti kinematografskih vstopnic 0,4; sečnja gozdov 0,2; lovske karte 0,5; zakupnino lovišč in ribolovov 0,5; živinske potne liste 0,7; šoferske legitimacije 0,2; 1,5%na taksa od prenosa nepremičnin 4,5; 100%na doklada k dopolnilni prenosni taksi 1,6; motorna vozila 1,0; pooblastitve in dovolitve 0,45; zavarovalne premije 0,5; dediščine 1,1. Vse takse 12,15.

Druge banovinske davščine:

Prihodek avtobusnih podjetij za čezmerno uporabo cest 0,5; davščina na šmarinico 0,25; nepobrane terjatve iz prejšnjih let 2,5; redni dohodki 1,15; drž. dotacija 1,0; Skupni redni dohodki 81,65; izredni 3,5.

Berači

Strašno gospodarsko stisko preživlja naš narod danes. Skoraj bi lahko rekli, da trpe prav vsi stanovi: delavec, kmet in tudi meščan. kajti tudi po mestih je končno le tenka plast tistih, ki se jim še danes dobro godi, ogromna večina živi prav tako v hudi stiski.

Pri razmišljanju današnje krize se pa v časopisih in na shodih, pri zborovanjih in zasebnih pogovorih radi tolažimo s tem, da je kriza po vsem svetu in da mi nismo osamljeni. Zdi se nam, da na ta način kar laže prenašamo vso bedo in vse gorje, ki leži danes nad nami. Da, je nekaj resnice na tem, toda predaleč pa taka tolažba nikakor ne sme iti, ker se s tem le zazibavamo v neko brezbriznost, ki ni samo škodljiva, temveč utegne postati prava nesreča za ves naš narod, če bo trajala taka samotolažba le predolgo. Pozabiti utegnemo namreč na veliko modrost, ki jo izraža naš slovenski pregovor z besedami: »Vsak je svoje sreče kovač.« Če bomo s prekrizanimi rokami gledali, kako se leto za letom in dan za dnem pogrezamo v večji gospodarski propad ter se pri tem tolažili, da je kriza po vsem svetu in da smo mi proti tej krizi brez moči, potem smo kratko malo — izgubljeni. Po našem mnenju bi prav nič ne škodilo, da

celo prav koristno bi bilo, če se na današnjo svetovno gospodarsko stisko ali krizo ne spominjamo prepogosto, zlasti tedaj ne, če ni to neobhodno potrebno.

To poudarjamo tem bolj, ker namreč tudi ni vse prav tako res, kakor beremo, slišimo in si mislimo. Je že nekaj na tem, da danes zunanji svet ne živi več v takim razkošju in blagostanju, kot je živel še pred nekaj leti ter da se mora marsikdo precej stisniti in omejiti! Tudi je res, da je zlasti po industrijskih državah mnogo brezposelnih, med katerimi vlada tudi pogosto resnična beda, toda na drugi strani je pa tudi res, da n. pr. dobiva nemški brezposelni delavec večjo brezposelno podporo nego je pa pri nas zaslužek povprečnega zaposlenega delavca. Še danes, ko se tolažimo s svetovno gospodarsko krizo, pa znaša narodno imetje na vsako glavo prebivalstva po nekaterih državah v nemških markah naslednjo višino:

v Združenih državah Amerike .	15.500 Mark
v Angliji	8.000 „
v Franciji	7.300 „
v Belgiji	6.900 „
na Švedskem	6.600 „

v Nemčiji	3.900 Mark
v Jugoslaviji	100 „

Ako preračunamo te zneske v naše dinarje in vzamemo za vsako nemško marko samo 18 dinarjev, potem vidimo, da odpade v teh državah na vsako glavo prebivalstva naslednji znesek narodnega imetja:

v Združenih državah Amerike .	279.000 Din
v Angleji	178.000 „
v Franciji	131.000 „
v Belgiji	124.000 „
na Švedskem	118.000 „
v Nemčiji	70.200 „
v Jugoslaviji	1.800 „

Mislimo, da nam povedo te številke več kot pa cele knjige. Le žal, da nimamo takih številok še za nas Slovence same, a bojimo se prav zelo, da ne bodo mnogo večje, nego veljajo povprečno za vso našo državo.

Ali se bo po teh številkah še kdo tolažil s — svetovno gospodarsko krizo. Da, je stiska tudi na Angleškem in v Ameriki, toda če primerjamo sebe s temi narodi, potem so tam še vedno silni bogataši, mi smo pa — berači. Toda vse kaže, da se tudi v teh državah obrača že kako dobro leto sem precej na boljše, dočim se pogrezamo mi vedno globlje.

Da, tako je, in ta dejstva bi nam pač morala dati mnogo, mnogo misliti, zlasti še vsem tistim, ki nosijo odgovornost. Mislimo, da po teh dejstvih pač nimamo nobene pravice izgovarjati se še naprej s svetovno gospodarsko krizo in komodno ter brezbrizno čakati, da »ozdravi« ta ter prinese še nam nekdanejo gospodarsko blagostanje. Vemo, da je tako zanašanje najlažje in najcenejše, toda če se bomo z njim še kaj dolgo tolažili, nas utegne pri tem — vzeti vrag. Potrpljenje je božja mast — pravijo — toda gorje tistemu, ki se mora z njo mazati.

Poznamo prav lepo število narodov in držav, kjer vlada tudi gospodarska kriza, a kjer se godi ogromni večini prebivalstva vendarle vse drugače nego pri nas. Poglejmo n. pr. le Češkoslovaško. Kdo bi si upal trditi, da ima Češka več pogojev za obstanek in blagostanje nego naša država, a kako gre ljudstvu tam in kako gre pri nas.

Po našem mnenju je gotovo res, da vpliva na našo mizerijo tudi svetovna gospodarska kriza, ker je danes vse svetovno gospodarstvo tesno povezano med seboj in vpliva eno na drugo, toda nič manjši, če ne še večji vzrok bo naša lastna kratkovidnost in popolna nesposobnost za borbo proti gospodarski krizi in pa naša popolna brezbriznost s katero gledamo na najvažnejša vprašanja današnjega gospodarstva in socialnega sožitja. Tudi pri nas imamo n. pr. vse polno, morda še preveč tako zvanih »merodajnih činiteljev«, organizacij, korporacij, zavodov, »krogov«, itd. itd., toda kaj so vsi ti v zadnjih letih storili za olajšanje gospodarske bede? Če bi mogla kmet

RAZGLED PO SVETU

KATOLIŠKA CERKEV

s Konec svetega leta. Papež Pij XI. je na Velikonočni ponedeljek, dne 2. aprila dopoldne ob velikem spremstvu izvršil ceremonije zazidavanja svetih vrat. S tem se je končalo tudi sveto leto, istočasno pa tudi 1900 let od vstajenja. Papeža so nesli na prostor pred baziliko sv. Petra, kjer je opravil pobožnosti. Nato je šel skozi predstojerje bazilike do lamih svetih vrat, kjer je blagoslovil opeko in ves gradbeni material. Prvo opeko je položil na določeno mesto sam sv. oče, nakar so ostali cerkveni dostojanstveniki po vrsti položili vsak po eno opeko. V sveta vrata je bila obenem zazidana tudi spominska plošča na sveto leto. Ves obred je bil zelo svečan ob zvokih glasbe in ob petju zborovskih pesmi. Končno so delavci dovršili zazidavo svetih vrat. Papež je zapel svečani Te Deum in blagoslovil navzoče v cerkvi in številne procesije pred cerkvijo. — Od začetka tega leta pa do velike noči je prišlo v Rim toliko romarjev za sveto leto, da se v Vatikanu resno razmišlja o tem, ali ne bi bilo umestno, da se sveto leto podaljša. Zaenkrat je sv. oče odredil, da se podeli svetoletni popolni odpustek vsem romarjem, ki pridejo v Rim do 15. aprila letos.

s Don Bosco, ustanovitelj salezijanske družbe je bil na Veliko nedeljo v baziliki svetega Petra slovesno proglašen za svetnika. Slovesnostim priložnost, ki so se izvršile najsvečaneje, je prisostvovala ogromna množica romarjev, ki so za sklep sv. leta prihiteli v Rim s celega sveta. Tudi večja skupina Slovencev se je pod vodstvom salezijancev udeležila teh slovesnosti.

s Drobiz. Te dni je sprejel papež siamski kraljevski par in prestolonaslednika. — Od 21. do 27. marca so ugotovili v Rimu sledeča romanja: iz Španije nad 1000 mladeničev, iz Romunije zveza katoliških žena, dalje romarji iz Nemčije in Kanade, iz Indije in Čile, iz Francije, Avstrije in Litve. Poleg teh

in delavec živeti od praznega besedičenja, bi se jima pač godilo sijajno, toda življenje je trda in resna borba, ki zahteva mnogo, mnogo več nego zgolj puhlih besed in napihnjenih programov brez resne volje za izvedbo nujno potrebnih in smotrenih reform. Toda po teh naših organizacijah in korporacijah, v zavodih in »krogih« se razpravlja in sklepa potrebno in nepotrebno, pametno in neumno, dela se pa tako preklicano malo, a še to največkrat tako, da je v korist le nekaterim, večini pa v še večjo škodo. Trezen opazovalec mora pri vsem tem nujno priti do prepričanja, da ni danes pri nas ne volje in ne zmisla, a najmanj pa sposobnosti za res ustvarjajoče delo in za reševanje tistih vprašanj, ki tvorijo danes jedro vseh drugih in ki so edina nujna ter važna.

O kmetijskih zbornicah danes n. pr. tudi ne zine noben živ krst več, kakor da bi naš kmet ne potreboval nobenega stanovskega zastopstva in organizatorja njegovih interesnih prizadevanj. — Imamo celo vrsto ustanov z visokodonečimi naslovi, toda nobena izmed njih še ne poča z vprašanjem kako vendarle organizirati trg vsaj za tisto malenkost kme-

so došli te dni v Rim številni romarji iz raznih italijanskih krajev, med njimi skupina profesorjev in doktorjev zdravilstva. — Društvo katoliških mož v Rimu hoče napeti vse sile, da si nabavi vsaka katoliška hiša v Rimu sv. razpelo in sicer v spomin na sv. leto. Ta podvig je našel mogočen odmev ne samo v mestu, temveč tudi po vsej Italiji. — 30.000 ljudi prestopi vsako leto v katoliško Cerkev na Angleškem.

ITALIJA

s To in ono. Italijanski tisk je vznemirljen vsled zblizanja Nemčije in Jugoslavije. Pravi, da hoče Nemčija prodibiti Jugoslavijo z gospodarskimi ugodnostmi. — V Rimu je umrl 89-letni kardinal Fr. Ehrle. — 10.025.530 volilcev je glasovalo pri zadnjih »volitvah« za fašiste in le 15.265 proti. To ni zmaga ljudske volje, ampak zmaga nasilja črnih sracij.

s Bodoča avstrijska ustava. Te dni prikažejo objavo nove avstrijske ustave. Avstrija se ne bo več imenovala republika, ampak »Zveza nadržava Avstrija«. Pravice državljanov ostanejo neokrnjene. Omejena bo svoboda tiska, ostrejši bodo predpisi gledališčem, kinom in radio-postajam. Mladino hočejo zaščiliti pred vsemi kvarljivimi vplivi. V novi ustavi bodo upoštevali tudi pred letom sklenjeni sporazum z Vatikanom, ki urejuje odnose Cerkve in države v pogledu državljanske vzgoje.

NEMČIJA

s Hitlerjevski boj Cerkvi. Nemški narodni socializem prestopa prag Cerkve. V Porenju so duhovniki pod nadzorstvom, hitlerjevski odpasenci nadzorujejo njihove pridige. Državno uradništvo je moralo obljubiti, da se ne bo udeleževalo v katoliški akciji. »Katholik« iz Mainza prinaša sledeče poročilo o nedavno v Berlinu se zgodivšem svetoskrunstvu: Med

tiških pridikov, ki bi jih lahko iz Slovenije izvozili. Dohodki našega kmeta so padli že skoraj na ničlo, toda nobena korporacija in nobeni »krogi« ne razmišljajo o tem, kako kmeta davčno razbremeniti ter poiskati nadomestila tam, kjer je še danes blagostanje in ki še danes ne prispevajo k javnim bremenom nič ali pa le prav malo. (Pol Slovenije n. pr. govori o nekem težkem milijonarju, a ko so ga tirjali za davek in ga rubili, je baje izjavil, da še žepna ura ni njegova.) Kmetiški kredit je uničen popolnoma, toda nikogar ni, ki bi ga skušal zopet vpostaviti. Naše združništvo, ki je bilo desetletja najmočnejša in najuspešnejša gospodarska opora kmeta, preživlja najtrpkejša dneve, a nikogar ni, ki bi se zavedal svojih nalog in dolžnosti napram njemu. In tako bi lahko naštevati še naprej, brez konca in kraja.

Gospodarstvo naše ni le v krizi, temveč prehaja že v anarhijo. Da bi to zakrili, se tolažimo in varamo s — svetovno gospodarsko krizo. Tega že ne moremo več nazivati lahkomišelnost, temveč brezvestnost. Po takih potih ne moremo in ne smemo več naprej; če nečemo priti popolnoma na beraško palico.

sv. mašo je nek mlad mož udrl do obhajajočega duhovnika, mu iztrgal kelih s hostijami s sramotilnim klicem: »Vi malikovalci! Po urelaciji je izjavil, da ga je k temu strahotnemu zločinu dovedlo čitanje brezbožnih knjig, take neke knjige vodje hitlerjevskega zunanje-političnega urada. — Iz drugih krajev Nemčije poročajo, da hitlerjevci ovirajo vernike pri obiskovanju cerkva in jih silijo, da se udeležijo protestantovskih obredov. — Tudi proti nemškimi mladinskim organizacijam, ki imajo po konkordatu pravico do delovanja, so hitlerjevci začeli hud boj. Minister Wagner je nekje rekel, da je njegova želja, da se te organizacije čim prej uničijo. Junaško brani pravice cerkve monakovski kardinal Faulhaber, ki se ne boji hitlerjevskim mogotcem vsak čas povedati resnico v obraz.

AMERIKA

s Pastorji protestirajo. Dvanajst protestantovskih pastorjev v ameriškem Clevelandu je te dni na splošnih shodih protestiralo, da bi se iz državnih dohodkov podprale katoliške šole v državi Ohio. Ali se pastorji ne zavedajo, da katoličani enako plačujejo davke kot protestanti, a enako od teh davkov katoličani ničesar ne dobe na svoje šole, protestanti pa vse!

s Ne pojde brez molitve. Južnoameriški ministrski predsednik general Hertzog je v priččo strašno gospodarsko krizo pozval vse svoje državljane v vsaj deželi, naj se pokore in molijo. Določil je še prav posebne dneve, ko naj se državljani pokore in v svo gorečnostjo molijo k Bogu za pomoč ter bodo posebno te dni polni pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Še Bog, ki edini more uslišati ves narod v njegovi stiski, to zahteva od nas. Škof Dehale je ob tej vladni odredbi izjavil: »Mislim, da je danes malo vlad na svetu, ki bi si na tak način upak govoriti o svoji veri. General Hertzog ni katoličan, ampak Afrikanec. Pripada holandski relikvi. Njegovo ravnanje pa kaže, kako globoko je pri Buri razvit verski čut. Človek bi želel, da bi ti Buri bili katoličani.«

s Razno. V Gilbert Minn. je umrl 65-letni John Zalar, v Springfield Ill. pa 69-letni Frank Perko. — V Enumelaw Wash. je preminula Franciška Pirc iz Novega mesta. — V Akronu Ohio je zaužil strup in umrl Alojz Pucelj. — V Cicero Ill. je odšel v večnost 74-letni Anton Pirc iz Jurke vasi na Dolenjskem. — V Gilbert Minn. se je obesil 42-letni Jurij Mavrin iz Bele Krajine. — V Lemontu Ill. so pokopali franciškanskega samostanskega brata Fidela Jagodica iz Urške gore na Dolenjskem. — V Oakland Cal. je zapustil solzno dolino 45-letni Leopold Majdič iz Brezja pri Kamniku. — V Peoria Ill. so dajali v gomilo 55-letnega Antona Zvaba z Bohinjske Bele na Gorenjskem. — V Irvin Penna. je zgorela društvena dvorana. — V Chikagu Ill. je umrla 53-letna Marija Kraus roj. Pirc, iz Kamnika. — V Evelethu Minn. je preminil

BANKA BARUCH

15. Rue Lafayette, Paris

Odpremila denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu

Vrši vse bančne posle najkulantneje

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BRUGIA: No 3964-64 Brugges. FRANCAJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1438-66 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5367 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše tek. nakaznice

Na Zugspitze je nemška obmejna straža, ki budno preži na tihoapce. Kadar zasačijo tihoapca, ga zvežejo na smuči in ga vlečejo v dolino.

660, 1931. leta 486, 1932. leta 401, 1933. leta pa 300 oseb. Po osvoboditvi od strahovlade socialističnih voditeljev pa se zapeljani delavci v velikem številu vračajo v katolicizem. V imenovani župniji je v zadnjih štirih tednih bilo zopet sprejetih v cerkev 2500 oseb, torej skoro polovica tistih, ki so izstopili. To število dnevno narašča. V istem okraju je v župniji sv. Janeza, kjer je bilo manj izstopov, pristopilo cerkvi 1000 oseb. Slično je tudi v drugih delavskih okrajih. Vrnilo se je doslej, kakor je uradno ugotovljeno, 10.000 odraslih oseb. Če prištevamo otroke, je najmanj 20.000 oseb se vrnilo k Bogu in njegovi cerkvi. Kako so socialistični voditelji v zvezi s svobodmislenci po načrtu širili med prebivalstvom poganstvo, se vidi iz tega, da je veliko število otrok, ki so že deklice in dečki, ostalo nekrščenih ter so kot pogani živeli na Dunaju. Sedaj se ti otroki krščujejo. V nedeljo pred sv. Jožefom so v župni cerkvi v Meidlingu krstili 31 otrok v starosti do 11. leta. Razmere, ki so jih na Dunaju ustvarili socialni demokratje, dokazujejo, da ni med njimi in ruskimi boljševiki druge razlike kot po narodnosti in imenu.

DROBNE NOVICE

Nekateri časopisi v Nemčiji se zavzemajo za nemško-jugoslovansko zблиžanje.

70 do 80.000 uradnikov hoče odpustiti francoska vlada, da zmanjša drž. izdatke.

380 milijonov dolarjev za gradnjo vojnih ladij in letal je odobril ameriški parlament.

Za nove zakonske pare je določila nemška vlada 150 milijonov mark podpore.

15.615 novih stavb so lani zgradili na Češkoslovaškem.

Zaprti so mestno opere v Berlinu; državna še ostane.

V štirih dneh je prišel iz Brazilije v Berlin nemški poštni aeroplan.

Klavirje morajo naročiti vse šole v Nemčiji. To so bogate!

Dosedaj je bilo na Bolgarskem obsojenih na smrt po zakonu o zaščiti države 80 političnih krivcev.

30 milijard dinarjev primanjkljaja izkazuje angl. fond za podpiranje brezposelnih.

Sto letal je podarilo japonsko prebivalstvo svoji državi. Strah pred Rusijo!

Ogromne plasti petroleja baje leže pod vso Anglijo.

Vse železniške postaje so hoteli pognati v zrak komunisti v amerškem New Yorku.

8000 članov šteje zveza francoskih katoliških inženjerjev.

25.000
kil
perila...

Ali ste si kdaj ustvarili sliko o velikanski količini perila, ki ga mora gospodinja v štirih desetletjih oprati za svojo družino? Ali ste že kdaj pomislili, koliko neskončnih ur se je morala sklanjati nad pralnim čebrom in menci in otepati perilo?

Moderni ženi se dandanes ni več treba ubijati s perilom. Zakaj dandanes pere Schichtov Radion sam.

Ne muči se!
Vzemi SCHICHTOV
RADION

Izredna škoda po zajcu

Po vojni sem se je na Slovenskem posebno močno začelo razvijati sadjarstvo. Sada kupčija je iz leta v leto enako živahna in je zadnje leto sadje bilo edini pridelek, kateri se je res lahko prodal in izvozil v inozemstvo in to po cenah, ki so še primerne in se gojitev izplača.

Vendar zadnja leta našim sadjarjem ubija veselje za to lepo panogo velika škoda, ki jo napravljajo zajci na drevju. Samo l. 1932-33 je zajec uničil v naši banovini nad 50.000 sadnih dreves. Tu gre škoda v milijone! Vzrok te izredne škode je, ker so naši lovazakupniki nekaj let sem začeli importirati tujega divjega zajca, ki ga imenujejo češki zajec. Ta je iz-

redno velik in močan in proti njemu običajno zavarovanje sadnega drevja ne izda mnogo, ker razgrize in razkoplje slamo, žično mrežo in deske. Kje so si lovci izposlovali dovoljenje za import teh zajcev v narodno-gospodarsko škodo? Najbrž nikjer! To storijo na lastno pest in zato bi bilo potrebno pozvati te go-spode, ki si privoščijo luksuz s tujimi divjimi zajci na račun našega kmeta, naj škodo v vsakem primeru poravnajo in divjad na svoje stroške iztrebijo.

Istotako kot sadja, kmalu ne bomo več mogli pridelovati našega znanega kranjskega fižola, vprav zaradi tega škodljivca, kor ga že mladega požre, kjer ga najde.

KAJ JE NOVEGA

Vprašanje občinskih dobaviteljev

To vprašanje je vzbudilo veliko pozornost zlasti med trgovci in obrtniki na deželi, ker vedo, kako strogo se tolmači določba o občinskih dobaviteljih v novem občinskem zakonu. Banska uprava v Ljubljani je z odločbo z dne 5. marca razrešila občinskega odbornika g. Karla Gregora, zidarskega mojstra v Mengšu, na podlagi §§ 129 in 28-4 z utemeljitvijo, da je v zadnjih letih, zlasti po letu 1929 in 1932 vršil vsa dela za občino Mengeš. Kakor doznavamo, se je g. Gregor pritožil zoper odločbo banske uprave na upr. sodišče v Celju, ki bo moralo s tem rešiti važno načelno vprašanje, o katerem smo do-

zdaj večinoma še vedno v dvomu. Predvsem se bo moralo ugotoviti, ali velja določba o občinskih dobaviteljih šele od časa, ko je stopil novi zakon o občinah v veljavo, ali pa velja tudi za nazaj in so potem vsi občinski dobavitelji iz časa pred sprejetjem novega občinskega zakona izključeni kot občinski odborniki. Tako tolmačenje določbe bo seveda vodilo v čudno stanje in bodo morali biti na deželi razrešeni kot občinski odborniki skoraj vsi obrtniki in trgovci, saj ga menda ni na deželi obrtnika in trgovca, ki ne bi v zadnjih 15 letih dobavil kake malenkosti občini.

Upoštevajte naše stavbenike

Zveza združenj jugoslovanskih gradbenikov in stavbenikov je na svojem 7. kongresu dne 25. marca po poročilu Dušana Djordjevića, gradbenika iz Beograda, o gradnji naših novih železnic sprejela to zahtevo:

Kraljevska vlada in narodno predstavništvo se naprošata, da se odda gradnja železniških prog, ki naj bi jo izvršile tuje tvrdke, in se gradnja teh prog še ni pričela, kakor prog Priština-Kuršumlija in Bihac-Zrnja (Knin) našim domačim podjetjem pod istimi pogoji, kakor so bila ta dela oddana podjetju Batignolles. Pri tem so domača podjetja pripravljena v korist države dovoliti še te popuste:

1. Domača podjetja popuste na imenova-

nih progah od cene, ki so priznane Batignollesu, 30 odstotkov.

2. Domača podjetja položijo vso po zakonu predpisano varščino.

3. Domača podjetja plačajo pogodbeno takso, nadalje 2% obrtnega davka in 0.50% priznane takse, ko tudi vse druge državne dajatve, ki so zvezane s tem poslom.

4. Domačim podjetjem ni treba plačati nobenih obresti za vloženi kapital, kakor je to določeno za podjetja Batignolles.

5. Država ima samo to obvezno, da domačim podjetnikom vsak mesec redno plača dejansko izvršena dela in to v dinarjih.

To resolucijo je izročila Zveza ministrskega predsedniku, prometnemu ministru in predsedstvu narodne skupščine,

mogli dobiti službe in opravljajo zgoraj navedena dela, da se skromno prežive.

d Iz te moke najbrže ne bo kruha. Glede rešitve vprašanja zaposlenja žensk v državni službi, poroča beogradskega časopis »Štampa« sledeče: Zvedeli smo, da kraljevska vlada namestila na podlagi pooblastil, ki jih je prejela s finančnim zakonom, v kratkem času izdelati uredbo, s katero bo uredila vprašanje žensk v državni službi. Osnovna uredba te ideje je, da se bodo ženam, ki so poročene z državnimi uradniki, znižali prejemki v sorazmerju s prejemki njihovih mož. Pri tem se bo seveda upoštevalo število otrok. V slučajih, kjer družine niso odvisne od prejemkov žene, se bodo uporabljale najstrožje odredbe. Enako se bo postopalo tudi s hčerkami bogatih staršev, ki so v državni službi. Prihranki, ki se bodo tako dosegli, se bodo uporabljali za izpopolnitev praznih učiteljskih mest.

d Odjem premoga je odpovedala železnica trboveljski družbi. Rudarji so zopet pahnjeni v silne skrbi za svoj obstoj.

d 40 let že deluje jugoslovansko katoliško akademsko društvo »Danica«.

d Tretji temeljni kamen za univerzitetno in narodno knjižnico v Ljubljani, v znesku 10.000 Din je poklonila Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani. —

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

Znamenite Radenske vode (Zdravilni in Kraljev vrelec) uspešno zdravijo mnoge bolezni ledvice, žolčnika, prebavnih in sečnih organov, jeter in žolča, zastajanje sečne kisline (prota, razna vnetja i. t. d.), ledvične in žolčne kamenčke in notranje izmene. Gizela voda ne poži nobenega vina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro za zdravljenje doma in pitje znamenitih Radenskih vrelcev. — Vsa navodila vam damo brezplačno. Zdravilišče in kopališče Slatki Radenci, Slovenija.

Slovenci imamo nekaj milijonarjev in precej drugih petičnih ljudi. Če bi bili narodni, kakor se včasih delajo, bi bila Univerzitetna knjižnica že letos lahko pod streho. Tako pa...

d 25 letnico obstoja praznuje te dni tovarna peči in štedilnikov gosp. Antona Kovačiča v Rožni dolini pri Ljubljani.

d Bogoslovno knjižnico v Zadru prenesejo v Split. Steje 11.000 zvezkov. Uspeh dolgih pogajanj z italijansko vlado in Vatikanom.

d Velika komunistična razprava se je pričela 3. aprila pred velikim sodnim zborom celjskega okrožnega sodišča. Komunistične propagande je osumljenih 22 obtožencev.

d Zahteve inženjerjev. Naši inženjerji so ustanovili poseben odbor, ki naj najde sredstva in pota za omiljenje gospodarske stiske in odpravo brezposelnosti. Posebno naglašajo sledeče: 1. Iz zastopnikov vseh stanovskih, strokovnih in gospodarskih organizacij naj se sestavi gospodarski svet, ki naj ima odločilen vpliv na državno gospodarsko politiko. 2. Sestava denarna politika naj se temeljito presnuje s ciljem, da se prične redno poslovanje denarnega trga in da se omilijo odnosi med dolžniki in upniki. 3. Sestavi naj se trden gospodarski načrt za vzajemni razvoj vseh pr. nog gospodarstva v državi. 4. Izvedejo naj v času primerne socialne preuredbe

d Krekov spomenik. Za Krekov spomenik se je doslej nabralo 13.500 Din. Letos praznujemo 40 letnico odkar je začel Janez E. Krek orati ledino na socialnem, gospodarskem in prosvetnem polju med slovenskim narodom. 40 letnica ne sme iti mimo nas brez vsakega odmeva. Slovenski delavec, slovenski kmet, pa tudi inteligent je dolžan spomniti se ob tej priliki velikega moža. Najlepše pa se bomo oddolžili temu možu, če mu čimprej postavimo viden spomenik v beli Ljubljani, ki naj bi bil posvečen njegovi najlepši potezi značaj: za druge smo ne zase. Naj dobi ta krščaški idealizem čimprej dostojen spomenik. Spomnite se torej s kakršnimkoli darom 40 letnice Krekovega delovanja. Vse darove sprejema Odbor za Krekov spomenik, Miklošičeva c. 7 ali pa Zadruga zveza, Dunajska c. 38, Ljubljana. — Kdor daruje vsaj 50 Din, dobi brezplačno Krekov socializem.

d Vprašanje zasavske ceste. Na izjavah senatorja Rajarja o nujnosti zasavske ceste je gradbeni minister dr. Srkulj odgovoril, da je mora zgraditi banovina, ne država. Ministrstvo bo gradnjo podpiralo, toda iz proračunskih sredstev mu to ni mogoče.

d Kongres jugoslovanskega trgovstva bo 12. in 13. maja v Skoplju. Tam se bo ustanovila centrala zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije.

d Novi banovinski proračuni, v kolikor so potrjeni znašajo: za dravsko banovino 115 milijonov 258.189 Din; savsko banovino 189 milijonov 661.483 Din; vrbsko banovino 32 milijonov 681.012 Din; primorsko banovino 40 milijonov 611.415 Din; drinsko banovino 66 milijonov 611.415 Din.

OSEBNE VESTI

d Slovesno ustoličenje ljubljanskega stolnega dekana Ignacija Nadraha za stolnega prošta, kanonika dr. Franca Kimovca pa za stolnega dekana je izvršil knezoškof dr. Gregorij Rožman v ljubljanski stolnici dne 2. aprila 1934 na velikonočni ponedeljek.

DOMAČE NOVICE

d Velikonočne procesije so bile letos povsod izredno dobro obiskane, tako v Sloveniji, kakor tudi po drugih krajih Jugoslavije. Bog daj, da bi dosegle v največji meri svoj vzvišeni namen!

d Kolkovanje računov. Po novem zakonu moraš na račun od 20 do 100 Din prilepiti kolek za 50 par, na račun nad 100 Din pa kolek za 1 Din. Take račune morajo trgovci izdati, če jih kupec zahteva ali ne. Vendar stopi novo kolkovanje šele z 20. aprilom v veljavo.

d V letošnjem juliju mine 50 let, odkar je bila ustanovljena menška godba.

d Ureditvev Ljubljani je zagotovljena deloma z državno podporo, deloma s posojilom pri Poštni hranilnici.

d Znaki krize. V Mariboru najdeš tudi sledeče zarimovosti: učitelja — dimnikarja, učitelja — natakarja, maturantra — vratarja v nekem hotelu, 15 učitelje — delavk v tovarnah in doktorja arheologije — peka. Vsi ti niso

jonov 625.223 Din; zetsko banovino 44 milijonov 803.618 Din; dunavsko banovino 138 milijonov 133.233 Din; moravsko banovino 44 milijonov 353.771 Din; vardarska banovina 39 milijonov 393.744 Din.

d **Kakor poroča »Trgovski list«** je senator dr. Gregorin v senatu odločno nastopil za to, da se dinar ustali po tečaju 7 švicarskih frankov za 100 Din, kolikor danes dejansko znaša tečaj.

d **Milijonarji naj prispevajo.** Senator Serif Arnautović je predlagal, da bi morali dati naši milijonarji polovico svojega premoženja za državno obvezno posojilo. To bi veljalo tudi za industrijalce, katerim bi veščaki ocenili vrednost njih podjetij. Predlog je nenavaden, vendar premišljen in vreden. Kadar je država v neprilikah, so dolžni prispevati vsi po svojih premoženjskih razmerah.

d **Za domačo gojitev pomaranč.** Kmetijski odsek rgovinske zbornice v Belgradu je nabavil nad 2000 zabojev pomaranč, limon in mandarin (svoje vrste pomaranče) v Kaliforniji, da se z njimi razvije gojitev teh sadežev v Dalmaciji in v Hrvatskem Primorju.

d **Notranji minister Lazič** je izjavil v senatu, da bo vlada narodnemu predstavništvu v kratkem predložila zakonski načrt o upravi in samoupravi mestnih občin. S tem bo — je rekel gosp. Lazič — občinska samouprava dovršena in prešli bomo na izdelavo višje, bano-vinske samouprave.

— **Pri haemeroidah, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef«** grenčice vselej prijetno olajšanje, večkrat pa celo popolno zdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarca »Franz-Josef« vode.

d **Doba letovanja v Dubrovniku** se je že pričela in je mesto polno tujih letoviščarjev. Te dni je prispela v mesto s parnikom »Kumanovo« skupina 105 Francozov.

d **Jugoslovanski gostilničarji** spravijo letno s sodelovanjem svojih odjemalcev za državo okrog eno milijardo Din v obliki raznih davkov in trošarin. V gostilniški obrti je zaposlenih okrog 300.000 ljudi.

d **40 državnih tiskarn** imamo v Jugoslaviji. d **Grško ljudsko šolo** otvorijo v kratkem v Belgradu.

d **Napredek srbskih kmetij.** nabavljajnih zadrug. Na kongresu teh zadrug so te dni ugotovili, da je glavna nabavljajna zadruga prodala lani blaga za 26 milijonov Din, to je skoraj šestkrat več kot v letu 1929.

d **Pet in pol dinarja verskega davka** odpade na vsakega jugoslovanskega državljan. V letošnjem državnem proračunu so namreč odredili za razne verolizpovedi 83 milijonov dinarjev. Ta vsota je razdeljena tako: pravoslavni 38, katoličani 26, muslimani 15, protestanti in židje po 1 milijon dinarjev.

d **250 točk** je obsegal dnevni red zadnje redne seje občinske uprave v Djakovu. Sto so jih rešili, ostale pridejo na vrsto v bodoči seji.

d **Skoraj 712 milijonov dinarjev** znašajo vsi banovinski proračuni in so za skoraj 15 milijonov manjši od lanskih.

d **Smrtina kazen.** Pred belgrajskim sodiščem so bili Oreh, Begović in Podgorelec obso-

jeni na smrt na vešala, ker so s svojimi dejanji ogrožali javni mir v Jugoslaviji, ker so pripravljali napad na kralja Aleksandra in ker so ubili enega policaja, drugega pa ranili.

d **200 poslancev in senatorjev obišče** naše Primorje od Sušaka do Ulcinja. Hočejo preštudirati gospodarske in socialne razmere.

Dobro mora biti in poceni

To pa je le »PERION« pralni prašek, ki ga gospodinjice uporabljajo za pranje perila. — Perilo postane snežno belo in bolj trpežno. — Dober in poceni je le »PERION«.

d **Zagonezna Albanija.** Glede Albanije se zdi, da se je zadnji čas premislila in da vodi Jugoslaviji prijazno politiko. Zato je čudno, da so se nedavno začeli v velikem številu dose-ljevati Jugoslovani iz Albanije v našo Crno goro. Oni dan je prišlo v Podgorico kar sedem velikih avtomobilov, ki so pripeljali naše rojake iz vasi Vranja pri Skadru. Dozdaj je prispelo v Jugoslavijo iz Albanije že nad 130 družin s 700 člani. Nedavno je albanska vlada ukinila zadnjo srbsko osnovno šolo v Skadru.

d **Svet osvoji** samo dobre stvari. Med te štejemo že nad 30 let Bayerjeve Aspirin-tablete, in sicer zato, ker to zdravilno sredstvo še nikdar ni odpovedalo pri boleznih vsled prehlajenja, glavobola in zobobola.

NESREČE

d **Požar za požarom.** Ogenj je izbruhnil pri kočarju Fricu Paveo v Gereči vasi pri Ptuj.

d **Vse je pogorelo** posesniku Alojziju Tomincu v Narapljah pri Majšpergu.

d **Ognjeni zublji so uničili** gospodarska poslopja Bohaku Lovru, Klasincu Lovru, Klasincu Ivanu in Weissu Ivanu pri Sv. Marjeti na Dravskem polju.

d **Gospodarsko poslopje** je zgorelo gostilničarju Rudolfu Jevnikarju v Gradcu pri Litiji.

d **Požar je uničil** gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Samoleca iz Rač pri Mariboru.

d **Požar je ugonobil** stanovanjsko hišo trgovcu in posestniku Vahčiču Zvonku v Leskovcu pri Krškem.

d **Šestim posestnikom** je zgorelo vse imetje pri Sv. Marjeti na Dravskem polju.

d **Do tal je zgorelo stanovanjsko poslopje** posestnika Jurija Zagorška v Rošnji pri Ptuj.

d **Hraste, oteklina, lišaji, kron.** hraste itd. Za te bolezni, ki marsikoga mučijo, pa so odporne proti vsakemu zdravljenju, so zelo primerno zdravilo obkladki »Fitonina«. »Fitonin« razkužuje, odstranja srbež, bolečine prenehajo. Steklenica »Fitonina« 20 Din v lekarnah. Po pošti 2 steklenici po povzetju 50 Din. Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z o. z., Zagreb 1-78. (Reg. pod št. 1281, 28. VII. 1933.)

NOVI GROBOVI

d **V Celovcu** je umrl od kapi zadet upokojeni polkovnik Martin Majcen.

Ah, naglo nam mine ves trud, bolečine. V Novem mestu je umrl dežnikar 91 letni Jurij Gregorc. — V Sarajevu je preminul Gradimir Peršič, sin poštnega svetnika. — V Mariboru je odšel v večnost poštni poduradnik 57 letni Ivan Macuh. — V Zagorju ob Savi je zaspala v Gospodu trgovka in posestnica 81 letna Marija Müller. — Na Jesenicah je zapel mrtvaški zvon kapelniku cerkvene godbe Janezu Repincu. — V Dolenji vasi pri Ribnici so položili v grob posestnika Franceta Bojca. — V Prevaljah je umrl od kapi zadet progovni mojster svinčenega rudnika Janez Slapek. — V Mariboru so položili v gomilo trgovca Edmunda Höferja. — V St. Lovrencu v Slov. goricah je zapustila solzno dolino žena veleposestnika Rozalija Šegula. — V Mariboru so pokopali Ivana Köstla, inspektorja finančne kontrole v pokopu. — V Ljubljani so umrli: zasebnik Ignacij Volk, uršulinka M. Viktorija Chromy in upokojeni vodja finančne kontrole v Kranju Ivan Kern. Naj počivajo v miru!

RAZNO

d **Prijave za romanje na Trsat** se sprejemajo še do 25. aprila. Do tega dne se mora plačati tudi voznina. Pozneje se bodo oddajala le še rezervirana mesta na posebnem vlaku, dokler bo kaj prostora. Romarski list »Preporod«, kjer so vsa podrobna pojasnila, pošlje vsakomur zastoj »Sveta vojske« — Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d **INRI.** Veličastno pasijonsko igro INRI bodo vpriporili v dramskem gledališču v Ljubljani na befo nedeljo ob 3 popoldne, posle-dnjič v letošnjem velikonočnem času.

s **Enajst napevov k lavretanskim litanijam.** Uredil dr. Franc Kimovec. Za majnik, pa tudi za razne druge Marijine praznike bodo cerkvenim zborom zelo prav prišli lepi, priprosti, kar nalašč za ljudsko petje pripravniki odpevi k lavretanskim litanijam, ki jih je skladatelj povzel po še nenapisanih napevih, ki jih ljudstvo poje okrog Vodič, Cerkelj in Šenčurja na Gorenjskem. — Zbirko toplo priporočamo.

d **Dom duhovnih vaj pri sv. Jožetu nad Celjem.** Tridnevne oddeljene duhovne vaje se bodo vršile: za dekleta: začetek v torek, dne 17. aprila ob 6 zvečer. — Za dekleta: začetek v torek, dne 1. maja ob 6 zvečer. — Za dekleta: začetek v soboto, dne 12. maja ob 6 zvečer. Za dekleta: začetek v soboto, dne 2. julija ob 6 zvečer. Za žene: začetek v soboto, dne 23. junija ob 6 zvečer. Vsak tečaj traja tri polne dni (h katerim se ne vijeje začetni dan zvečer), ter se konča zjutraj ob šestih po dokončanih treh polnih dneh. Vzdrževalnina za ves čas je 75 Din. Tečaj za mesece po juniju bodo pravočasno naznanjeni.

d **Zahtevajte** z dopisnico brezplačno brošuro za zdravljenje doma in pitje Radenskih vod. Vsa navodila Vam damo brezplačno. — Zdravilišče in kopalnice Radenci, Slovenija

Kam bomo potovali in romali?

Potovanja in romanja, če so dobro pripravljena, lepo organizirana nudijo slehernemu udeležniku obilo izobrazbe bodisi verske, kakor tudi splošno prosvetne. Tovrstno izobraževanje je kljub morebitnim izdatkom še najcenejše. Zato ni čuda, da se je v zadnjem času začelo veliko zanimanje za razna družabna potovanja med Slovenci. Eno glavnih letošnjih romanj bo *romanje v Lurd* pod pokroviteljstvom ljubljanskega knezoškofa dr. Gregorija Rožmana. Odhod iz Ljubljane je določen na 10. julij in se odpeljejo romarji z brzovlakom do Milana, kjer si ogledajo mesto, prenočijo pa že v Genevi. Naslednji dan jih pelje pot po laški in francoski rivijeri mino Nizze v Marseilles, kjer prenočijo in obiščejo tudi znamenito božjo pot Notre Dame de la Garde. V Lurd prispejo 13. julija in ostanejo v Lurdu do 16. Iz Lurda vodi pot v Lyon, od tu z avtobusom v Ars na grob arškega župnika, zvečer pa so že v Paray le Monialu, kjer bodo položili na oltar Sreca Jezusovega tretjo zlato knjigo slovenskih družin. Vračajo se preko Grenobla v Turin, kjer prenočijo. Nato se vrnejo v Ljubljano. Stroški, to

je vožnja III. razr. brzovlaka, prehrana, stanovanje v dobrih snažnih hotelih, avtobusi — znašajo 3.600 Din. Priglase sprejema Romarski odsek, Miklošičeva c. 7, Ljubljana, do 1. junija, ko je treba vplačati tudi vsoto 1800 Din.

Binkoštno romanje k blaženi Hemi v Krko (Gurk) na Koroško bo 20. in 21. maja. Spodobi se, da ob 1000 letnici, odkar je bila ustanovljena krška župnija, pri čemur je največ pripomogla blažena Hema, tudi Slovenci iz Jugoslavije pohitimo na njen grob, saj je veliko število krasnih cerkva tudi na našem Dolenjskem (St. Rupert), katerih dobrotnica je bila blažena Hema. Obnovila se je prošnja, da bi ta slovenska rojakinja bila čimprej proglašena za svetnico. Vljudno vabimo p. t. občinstvo, da se tega izleta in romanja v čim večjem številu udeleži. Obenem bo podana prilika, da si ogledamo Celovec in obiščemo tudi Gospo Sveto. Potni list bo skupen in bodo znašali vsi stroški, t. j. vožnja od Ljubljane do Krke III. razr. osebnega vlaka in izdatki za skupni potni list in vizum 175 Din. Prijaviti in plačati potnino je treba do 25. aprila pri Romarskem odseku, Miklošičeva c. 7.

Voda zopet dela škodo. Pogled na poplavljeno dolino pri Starem trgu pri Ložu, kjer bo voda napravila ogromno škodo na polju. Tudi po drugih krajih Slovenije so pomladanske povodnji naredile veliko škodo, posebno na ozimini.

Kimu imajo navado, da na veliki petek priredijo svojevrstno procesijo, ki jo vodijo bratje »misericordiae« s pokritim obrazom. Spredaj nosijo velik križ. Slika nam kaže procesijo proti Koloseju. V ozadju Titov slavolok.

Tristoletnica pasijonskih iger v Oberrammergau bo gotovo tega ali onega prijatelja verskih iger napotila letos v ta zgodovinski kraj, kjer se bo slavila 300 letnica objave zopet z vpriporitvijo pasijona. Glavne vloge so v dobrih rokah, zato bo tudi potek iger zanimiv. Sodeluje okrog 800 oseb pri igri, petju in godbi. Skupina 15 oseb odpotuje iz Ljubljane 28. junija ter si ogleda med potjo vzhodni del Koroške in prenočuje v Salzkammergut. Naslednji dan obišče Salzburg, Königssee, München. 30. junij je določen za ogledovanje Münchena, naslednji dan 1. julija priostvujejo pasijonskim igram ter se vračajo zvečer v Garmisch Partenkirchen. Naslednji dan se vračajo preko Innsbrucka nazaj proti domu. Celokupni izdatki so proračunani na 1700 Din. Na razpolago je še nekaj mest, zato naj udeleženci sporoče svoje naslove do 1. junija na Romarski odsek, Miklošičeva 7. V pričinih je predvidena še ena skupina. Tudi za to dobite v omenjeni pisarni pojasnila.

IX. Višarsko romanje s posebnim vlakom se vrši 4. in 5. avgusta po istem sporedu, kakor doslej. Stroški za to potovanje so proračunani na 80 Din, t. j. vožnja od Ljubljane do Zabnice in nazaj ter izdatki za skupni potni list in vizum. Priglase za to potovanje sprejema Romarski odsek do 1. julija.

k Gospodinje in gospodarje opozarjamo na 1. Majdincevo knjigo: »Nasveti za hišo in dom«. Brez te izvrstne knjige naj ne bo nobena slovenska hiša. V njej najdeš vse nasvete in navodila, ki jih rabiš v gospodinjstvu in v gospodarstvu v vsakem letnem času. Tako se baviš z gospodinjstvom v hiši, z gospodarstvom na polju, z vinogradništvom, živinorejo, čebelarstvom itd. Nudi veliko receptov za dobra jedila in razpravlja o domačem zdravljenju in negi telesa. Cena vezanemu izvodu je 50 Din, brošur 20 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni Ljubljani.

Josipina Pirnat, rojena l. 1844 v Kamniku, sedaj stanujoča v Ljubljani na Poljanski cesti nasproti Marijanišču, je te dni praznovala svoj 90. rojstni dan. Zdrava in naravnost mladostna je še, tako da se ji devet križev še kar ni poznalo. Zelo rada bere. »Domoljub« in »Slovenec« sta njena stalna prijatelja. Bog daj, da bi še dolgo let lahko prihajala v Marijanišče, kakor doslej, ko kljub njenim letom ne zamudi nikdar nedeljske sv. maše.

V vsako hišo Domoljuba!

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Kakor drugim strankam, tako je izbruh svetovne vojne onemogočil tudi marksistom nadaljnje udejstvovanje. Strankine organizacije so zaspale, večina tiska je bila ustavljena in vodilni pristaši so se razkropili na vse vetrove. To je trajalo do spomladi l. 1917., ko je dala vlada tudi našim marksistom priliko za obnovo gibanja. Po prizadevanjih A. Kristana je začel še tisto poletje izhajati dnevnik »Naprej« kot strankino glasilo (gl. urednika Al. Štebljevera). Toda že jeseni je prišlo v obnovljenem gibanju do hudega notranjega spora med oportunistično Kristanovo strujo, ki je že od nekdaj v vsem sledila miselnosti dunajskih sodrugov in med mlajšimi izobraženci, ki so se pridružili jugoslovanskemu gibanju. Ti so kmalu nato ustanovili z revijo »Demokracija« tudi lastno glasilo. Tik pred prevratom sta se pa obe struji zopet združili in A. Kristan je postal celo član Narodnega sveta, ob prevratu pa tudi prve slovenske narodne vlade.

*

Vojna in prevrat l. 1918. sta povzročila v širokih ljudskih plasteh globoko revolucionarno razpoloženje, v katerem se ljudstvo tudi pri nas dolgo ni moglo prav spoznati in opredeliti. Štiriletno vojno klanje in začasni polom nedemokratskih režimov so povsod do dna izrabili zlasti komunisti, ki so zato zbrali pri prvih povojnih skupščinskih volitvah (l. 1920) tudi nepričakovano in nenaravno število glasov za svoje kandidate. Vse ostale stranke so morale upoštevati velik narast socialističnih vrst in so jih v Sloveniji, na Hrvaškem in v Bosni, zato pritegnile že v pokrajinske narodne vlade, jim prepustile ministrstvo za socialno politiko v prvem Protičevem kabinetu (V. Korač) in jim prisodile tudi v prvem začasnem narodnem predstavništvu 11 mandatov (iz Slovenije 5).

To sodelovanje socialistov pri urejanju mlade države so pa hitro izrabili za ogorčeno protiahtiljivost oni marksisti, ki so se že od vsega početka nagibali k ruskemu boljševizmu. Obnovile so se stare socialistične stranke v Sloveniji, na Hrvaškem, v Vojvodini, v Bosni in v Srbiji, toda zadnji dve sta se takoj skoraj v celoti postavili na skrajno komunistično levico, dočim so v prvih treh kmalu izbruhnili hudi notranji boji, ki so že spomladi l. 1919 privedli do razcepa teh strank. Ker ni bilo nobenega upanja na poravnavo sporov, so se sešli meseca junija l. 1919 zastopniki samostojnih socialističnih strank iz Slovenije, iz Vojvodine in iz Hrvaške k skupnemu posvetovanju v Novem Sadu, kjer so proglasili zedinjenje v skupno »Socialno demokratično stranko Jugoslavije«. Ta je pa obstojala le na papirju do meseca decembra l. 1921, ko se je prav tako le nekako na zunaj v celoti zlila v »Socialistično partijo Jugoslavije« (preds. V. Korač), kajti posamezne pokrajinske socialistične stranke so obstojale še naprej in tudi še nadalje samostojno vodile vse marksistično gibanje v svojih pokrajinah.

Z nenavadno demagogijo, nasilnostjo, zavratnostjo in žilavostjo so pa nastopali že od vsega početka skrajni levčarski komunisti, ki sicer niso imeli ves čas nobenega voditelja večjih sposobnosti in pomena, pač pa neizbrano število manjših, skrajno požrtvovalnih in v sredstvih neizbrinjenih agitatorjev, ki so prišli deloma iz Rusije in ki so dobivali od tam tudi bogate denarne podpore. Bosenška marksistična stranka pod S. Jakšičevim in B. Krekičevim vodstvom ter srbijanska pod Lapčevičevim in dr. Topalovičevim sta se itak že ves čas ogrevale za boljševiško smer, a na Hrvaškem je prišlo do razcepa že v

januarju l. 1919. in približno istočasno tudi v Sloveniji. Zunanji povod za to je dajalo sodelovanje desničarskih marksistov v vladah. Po brezuspešnih poizkusih za poravnavo sprav so se o veliki noči l. 1919 sešli zastopniki vseh teh skupin in strank v Belgradu in so ustanovili tam »Socialistično radniško partijo Jugoslavije«, ki se je pa že naslednje leto (junija 1920) na svojem zborovanju v Vukovaru prekrasila v »Komunistično partijo Jugoslavije« s popolnoma boljševiškim programom (pristopila je seveda tudi k III. moskovski internacionali).

V prve povojne volitve l. 1920 so šli tako marksisti razcepljeni, vendar so iz sprejete navedenih razlogov želi nepričakovan uspeh, kajti socialisti so dobili v vsej državi 47.000 glasov (v Sloveniji 30.700) in 10 poslancev, komunisti pa skoraj 200.000 (v Sloveniji 16.400) in 58 poslancev. Ta uspeh je zlasti komunistom povsem zmešal glave. Bili so prepričani, da stoji Jugoslavija že pred komunistično revolucijo, zato so se podvojili svoje napore. Zanesli so svojo agitacijo prav povsod, celo v vojašnice, skušali za vsako ceno dobiti v roke vse strokovne organizacije z njih blagajnami, snovali so že tajne sovjeje, zarote in bodoče komunistične pokrajinske vlade, prirejali so po mnogih krajih prave vstaje (julija 1919 v Mariboru in v Varaždinu itd.) in atentate. Vse to je moralo izzvati protitukrepe oblasti. Že konec decembra l. 1920. je bila izdana posebna naredba proti komunistom, znana pod imenom »bznana«, s katero je bil uničen velik del komunistične organizacije. Po atentatu na regenta Aleksandra (29. junija 1921) in tri tedne nato sledečem umoru ministra Draškovića so pa izvalili največje ogorčenje vseh meščanskih strank. Že naslednji mesec je bil izdan poseben izjemen »Zakon o varstvu javne varnosti in reda v državi«, ki je razveljavil vse komunistične mandate v vseh javnih ustanovah in skušal v kali zadušiti kakršnokoli komunistično gibanje in propagando.

To je bil za marksistično gibanje usoden udarec, od katerega se ni nikoli več opomoglo. Komunistične organizacije so čez noč razpadle, tisk je ugasnil, propaganda pa onemela, a tudi zmerne marksistične vrste so se začele od tedaj še bolj majati. Komunisti so skušali z ustanovitvijo nove »Nezavisne radniške partije Jugoslavije« meseca januarja l. 1923. še enkrat rešiti, kar se rešiti da, toda pri skupščinskih volitvah dva meseca nato so vse marksistične skupine rešile od nekdanjega četrta milijona glasov komaj še 75.000 glasov s 3 poslanci v vsej državi (od teh so pa samo v Sloveniji, kjer je bila marksistična organizacija še najtrdnjša, dobili skoraj 20.000 glasov). Ker je bilo skrajnim komunistom javno delovanje prepovedano, so se zatekli k tajnemu podzemeljskemu delu, kar nam še danes teden za tednom pričajo neštete sodne obravnave proti raznim komunističnim skupinam. Skušajo povsod organizirati svoje »trojke«, širijo doma in v tujini tiskane številne letake, brošure in liste in stoje v živahnih stikih s komunističnimi središči v tujini. Kako močno je danes pri nas to gibanje, je seveda nemogoče preccnti, vsi znaki pa kažejo, da vsaj po večjih delavskih središčih in med mladim izobraženstvom precej. Zlasti značilno pa je, da uživa komunizem tople simpatije tudi pri nekaterih skupinah, ki sicer izjavljajo, da ne soglašajo z njegovim protiverskim materijalističnim svetovnim nazorom. Vse to nam dokazuje, da je skrajni komunizem pri nas slej ko prej činitelj, s katerim je treba prav resno računati, saj izpodjeda življenjske korenine precejšnjega in prevažnega dela našega naroda, zlasti ker mu daje še naraščajoča gospodarska in socialna beda širokih plasti ljudstva vedno bolj žilavo življenjsko moč.

RAZNO

Nad 5.500.000 Din prometa je imelo v minulnem letu hranilno in posojilno društvo delavcev v Mariboru. Ob koncu leta je štel ta denarni zavod 1753 članov.

Vodstvo nemške socialne demokracije pojde v Pariz? Po hitlerjevskem državnem udaru se je preselilo vodstvo nemške socialdemokratske stranke na Češko, kamor so po zlomljenem avstrijskem marksističnem uporu približali tudi mnogi avstrijski »rdeči generali«. Nekdanji »Vijemovski socialisti« se pritožujejo, da imajo v češkoslovaški republiki »otežene stike z zunanjim socialističnim svetom«. Vodstvo nemške socialne demokratske stranke se želi preseliti iz Prage v Pariz in je že zaprosilo voditelja francoskih marksistov, poslanca Bluma za posredovanje.

Zdravnik svetovnega slovesa in utemeljitelj dunajskih socialnoskrbništvih zavodov dr. Tandler je bil povabljen na Kitajsko, da predava na šangajskem vseučilišču. Dr. Tandler je vodilen marksist, a ko je zvedel za dunajske žalostne dogodke, se je vrnil na Dunaj, kjer ga je policija pridržala v zaporu. Pred takim močnem ima človek ves drugačen respekt, kot pred rdečimi voditelji, ki so zapustili »sodruge« in z milijardami delavskega denarja rževali na varno v izzematvo.

Zakon o socialnem zavarovanju. V svojem poročilu je gosp. minister za socialno politiko obširno govoril tudi o jugoslovanskem socialnem zavarovanju. Glede zakona o socialnem zavarovanju z dne 14. maja 1922 je rekel, da ni potreben izpremembe, ker je dober, samo izvesti ga je treba v celoti.

Rdeča lista je zmagala pri ponovnih volitvah obratnih zaupnikov v tovarni »Petovica« v Ptujju. Nad 5 milijard šilingov (okrog 50 milijonov dinarjev) delavskega denarja so odnesli avstrijski marksistični voditelji v izzematvo.

Nočno delo pekov se sme na Nizozemskem pričeti že ob 5 zjutraj.

»Proti krvavemu načinu borbe avstrijske vlade s socialno demokracijo«, je govoril v belgradskem parlamentu poslanec ing. Šega. Na ruske, španske in mehiške marksistične krvoke se gosp. poslanec ni jezil.

Za kratek čas

Franca: »Nič ne žaluj radi tega, če te ne mara in te ni vzel, saj je še dosti rib v vodi.«

Manca: »Že res, ampak Tine je bil zlata ribica.«

»V tvojem starem in obnošenem plašču gotovo ne boš hotela iti v gledališče.«

»Ne, ne, ljubi možek, seveda ne morem iti v takem.«

»No, vidiš, saj sem vedel, zato sem pa kupil samo eno vstopnico.«

Mala Dora je po večerni molitvi dostavila še tole prošnjo: »Ljubi Bog, daj da bi bil Rim glavno mesto Turčije.«

Mati (začudena): »Dorica, zakaj pa prosiš to?«

Dora: »Ker sem v nalogi tako napisala.«

PO DOMOVINI

Dejanja so potrebna

Pod tem naslovom piše 'Trg. list' med drugim sledeče:

Nešteto krat si pravimo, da je naša dežela bogata na naravnih zakladih in vemo tudi, da je to čista resnica. Vemo nadalje, da so naši ljudje delavni in marljivi, imamo poleg tega na stotine in stotine izučenih in šolanih ljudi brez posla, imamo nadalje vsega dovolj, kar je potrebno za življenje in torej vse pogoje, da si tudi sami sedanje stanje izboljšamo. Vse to si ponavljamo dan na dan, toda pravo delo še ne prične nikjer. Izgubljam čas z razpravljanjem o nesreči, ko imamo vse polno prilike, da z delom nesrečo odpravimo. In tako ostaja vse pri starem in zato nam pravi pogled nazaj, da smo bili

pred enim letom skoraj na istem ko danes. Nič drugega pa tudi ne bomo mogli reči čez leto dni, če bomo zopet zamudili leto z razpravljanjem in jadikovanjem, mesto, da bi si zavihali rokave in začeli delati.

Potrebna so nam dejanja in le dejanja. Vsaka občina, vsaka korporacija bi morala napraviti sebi načrt, kako povečati svoje delo, kako zbrati sredstva za nova dela in kako organizirati delavce za javna dela. Ni res, da zaradi težkih časov to ne bi bilo mogoče, prav zaradi težkih časov mora to biti mogoče, ker je to nujnost. Vsi ljudje so prizadeti na tem, da se delavnost poživijo, zato so tudi vsi zainteresirani na tem, da pomagajo k oživiljenju.

70 let dela in trpljenja

Poznate pravo slovensko mater, kakršno sta opisala Meško in Cankar? Trpečo, vse odpuščajočo, ljubečo slovensko mater, o kateri navadno ne pišejo časniki, ker je vse njeno življenje posvečeno samo vzgoji otrok, delu in poplačano samo s trpljenjem. Na nič takšnega bi se ne mogli sklicevati tišči, ki pišejo jubileje, svet pač cenijo ter slavi najraje one, ki stopajo v življenju bučno v ospredje. Da, kdo se spominja naših mater, ki so res mučene v pravem pomenu besede! Neznane žive, trpe in nas zapuščajo. Mnogo jih je, ki so vse pozabljene in v imenu vseh naj bodo danes posvečene te skromne besede naši mami, ki praznuje te dni sedemdeseto leto, Mariji Sloka roj., roj. Erhartičevi, iz Lahonec, fara Sv. Tomaž pri Ormožu.

L. 1864 se je rodila v Koračirah pri Sv. Tomažu. Oče je bil vinar in krojač, bil pa je zelo inteligenten ter je bil med prvimi člani Mohor-

jeve družbe v tomaževski fari. Micička ni ulegla politiki mnogo v asekelsko šolo, že v nežni mladi osti jo morala služiti na kmetijo. Takšna je usoda nešteti slovenskih deklet. Dolga leta je služila in bila srečna, čeprav si ni prisluzila dote, do 28 let starosti. Bila je izvrstna cerkevna pevka. Poročila se je z zidarjem Lojzom in s trdim delom sta si prisluzila skromno posestvece. Pet otrok se jima je rodilo, ki jih nista mogla dati v šole, vendar so vsi preskrbljeni. Mati jih je vzgojila strogo in z ljubeznijo, kakor jih zna le prava slovenska mati.

Nešteto boleznij je prestala, 14 krat je ležala na operacijski mizi ter malone izkrmavala, vendar je še pozneje rodila dva otroka. Po težki operaciji je morala zopet delati za otroke. Pri delu se je pokvarila, da se je morala vnovič podvreči težki operaciji, toda vse je prestala, vsa se je žrtvovala za otroke, kakor trpeča slovenska mati, ki mora misliti vedno le na delo, še na porodniški postelji.

Otroci so odrasli in odšli v svet. Sama Micička Lizika je ostala pri materi. Skupaj gospodinjila in gospodarila. Kljub sedemdesetim letom je naša deklška čvrsta in vseh se zajoje kot razgibano dekle. Vedno pa tudi zvesto prečita 'Domoljub', na katerega je že dolgo naročena.

Presenečena bo, ko bo čitala te vrstice, da še v svoji skromnosti, saj slovenska mati tako malo misli na sebe in svoja leta ter trdo življenje, ki ga živi. Zlata in pokojna naj bo njena jesen!

Pismo iz Nemečije.
(Hamborn-Marxloch.)

Se mi še moramo enkrat oglasiti v listu, ki nas kot dober prijatelj obiskuje teden za teden. Res se je število njegovih naročnikov vsled krize nekoliko zmanjšalo, vendar pa 'Domoljub' ni radi prebiramo, saj nam prinaša polno zanimivost z drage domače grude. Na Cvetno nedeljo je našo družbo sv. Barbare imelo zborovanje v Kolpingovem domu. Pozdravili smo novega duha, voditelja g. kaplana H. Kessela. Prejtnji naš voditelj je imenovan za župnika v Friedrichsfeldu. Na zborovanju je bilo navzočih veliko ljudi. Tudi g. gen. konzul g. inželj. komisar in predsednik naše Zveze g. Lindič so bili navzoči. G. gen. konzul nas je v svojih besedah navduševal, da tudi v tujini ostanimo zvesti domovini in materinemu jeziku. Spoštujemo pa tudi državo, katere gostoljubje uživamo. Penz zbor je zapel več lepih pesmi, ki so donele kakor velikonočni pozdrav iz domovine. Sklenili smo, da nečemo imeti nič skupnega z ljudmi, ki hočejo kakor narodni in veraki odpadniki sejati seme razdora v naše vrste. K sklepu nas je v lepem govoru vodil tudi preds. zveze, g. Lindič, naj ostanemo trdni in značajni Slovenci, Jugoslovani in katoličani. Vse smo se razšli na svoje domove polni najlepših risov. — Vsem znancem v domovini želimo vesele Veliko noč! — Odbor društva sv. Barbare

Iz zagrebske torbe.
(Zagreb.)

Tudi v Zagrebu je Velika noč lepa, postojna, če so tako lepi dnevi kot letos in topli, da se vse cvetke tišči v pomladno solnce. Vem, da se tudi po domovini pohvalite z lepimi dnevi, pa smo tu vendarle naprej — zato pa tudi tu 'Kristus preje vstanec'. Že ob 4 v soboto je po nekaterih cerkvah vstajenje! Ja, to vam je zopet nekaj zagrebske firbe. Od 4 do 9 zvečer je procesij in molitev preveč celo za najbolj pobožne. — Pa še to, kaj najbolj vznemirja zagrebske glave

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Ko so dospeli do Niceje, so bili polni upanja in zavest zmage je sijala vsakomur iz oči. Tam je kraljica Eleanor prvič postavila v bojni red svojih tri sto dvornice; oblečene so bile v svitel oklep, svilene halje in dolge bele plašče z rdečim križem na rami; na glavi so imele lahke jeklene čelade, okrašene z zlatom in srebrom, nekatere tudi s kovinskim grebenom ali srebrnimi ptičimi perotnicami.

Bilo je okoli poldneva nekega lepega jenskega dne. Široka trata, ki je bila tu in tam še zelena, kjer poletna vročina še ni požgala trave, se je razprostirala proti Askanskemu jezeru, kjer se je pokrajina valovito vzdigovala in potem strmo padala proti jezeru. Na nekaterih krajih ni rastle trava in je le pesek in prah pokrival zemljo, vendar je bil ves prostor zelo pripraven za veliko paradu. Trata se je proti jugu valovito vzdigovala proti daljnim goram, kamor je bila nemška vojska že odšla. Velikaši so se v spremstvu svojih vitezov, opred in vojakov podali na ta prostor, da prisostvujejo prizoru, kakor ga še ni bilo videti, ter se razpostavili po dostojanstvu, tako da je bilo za vse dovolj prostora. Tjekaj je odšel tudi Gilbert s svojo opredo Kunstanom in sicer v kraljevem spremstvu, ker ni bil odvisen od nikogar. Dolgo so čakali na kraljico.

Naposled je prišla na čelu svoje čete, jahajoč na krasnem arabcu, ki ga ji je bil podaril grški cesar. Sama je jezdila kakih dvajset korakov pred ostalimi, ponosno in moško kakor vojak; v desnici je držala sulico, z levico pa je nalahko držala uzdo. Že na prvi pogled je bilo slehernemu vojaku na širnem bojnem polju jasno, da se nikdo ni mogel primerjati z njo. Tudi njene lepe dvornice so dobro jezdile; bila je sijajna četa kakor roža, s črnimi modrimi in rujavimi očmi, lepimi zagorelimi lici in smehtajočimi ustmi, ki niso bile ustvarjene za govor o krvavih činih, razen da jih slavijo pri svojih možeh ali dragih.

Za kraljico in pred ostalimi je jezdila ona, ki je nosila zastavo starodavne Eleanorine kraljeve hiše, s svetim Jurijem in znamenjem na belem polju, sedaj privkraj z velikim križem razdeljeno na štiri dele. Gospa Ana iz Aucha je bila zelo temne barve in njeni črni lasje so vihrali za njo kakor senca, ko so se ji oči obračale navzgor in naprej. Bila je krasna lepota in kraljica Eleanor jo je brez dvoma zaradi njene lepote izbrala za svojo zastavonošo; dobro se je zavedala, da se noben živ obraz ni mogel primerjati z njenim, in zaradi tega je hotela zalemiti tekmo, ki sta njen obraz in postava bila čast in ponos juga.

Jezdile so v precejšnjem redu v četah po petdeset, vendar ne v rednih vrstah, ker niso bile vajene držati ravne črte, da si je jezdilo dobro in pogumno. Pred vsako četo

je jezdila gospa, ki je bila bodisi radi svoje lepote ali svojega rodu stotnica, in je na čelu ladi imela pozlačen greben. Vsaka četa je imela svojo barvo, škrlatasto, zeleno, vijoličasto in nežno barvo pomladanske anemone; njihovi plašči so bili barvani v Benetkah in obrobljeni s svilo z jutrovega, ki so jo italijanski trgovci pripeljali v francoske pristane. Trgovci iz Amalfija so namreč v onih časih imeli v svojih rokah vso trgovino po Sredozemskem morju; imeli so zalogo skoraj v vsakem mestu na jutrovem in so šele pred kratkim ustanovili viteški red sv. Janosa v Jeruzalemu, iz katerega so izšli malteški vitezi, ki so obstojali mnogo stoletij vse do današnjih časov.

Te kraljeve dvornice so tako znale nositi oklep in jeklo ter sukati meč in sulico, da bi iz večje daljave gledajoč človek mogoče mislil, da so možiki, ako ne bi spretni italijanski dragutarji in umetniki ter mavrski kovači iz Španske, ki so jih z velikimi žrtevami nalašč v ta namen pripeljali na Francosko, naredili takih oklepov in takega orožja, kakor ga še nikdar niso kovali. Oklep je bil narejen iz finih jeklenih obrobov, ki so bili našiti na kožo srnce; dasi je bil dovolj močan proti puščicam ali ostrini meča, vendarle ni bil tako močan, da bi se mogel ustavljati ostremu bodalu, in proti udarcu je nudil manj varnosti kakor volnen plašč. Nekateri so imele zlate obroboče našite še vrh jeklenih in spono njihovih plaščev so bile iz cizeliranega zlata in srebra. Oprava kralj

je dni. To, kdo bo novi škof. Pa se za to tudi drugi močno zanimajo. Nekje se je bralo, da bi eveti oče hotel Saviča. — Se na naše slovenske zadeve naj spomnim. Misijon smo končali z začetkom, da je bilo uspešno. Nekateri so bili kar tojka žalostni, da ga več ni, tako lepo je bilo. Precej jih je, ki niso zamudili prav nobenega od 24 govorov, vsem se je vtisnil spomin na te dneve prav v dno duše. Dolgi so bili nekateri govori, a kar pozabili smo ob besedi misijonarja Saviča, da čas teče naprej. Navdušenje ob zaključku je bilo nepopisno in se je nabrala tolika množica naroda, da je bilo stotine in stotine ljudi še zunaj pred cerkvijo, tako da je bil trg pred cerkvijo poln Marijine pesmi, ki je spremljala slovesne litanije. — Za Veliko noč smo imeli prvič tudi rano mašo v cerkvi svete Marije.

»Doma.

(Št. Jurje pri Grosupljem)

Na Cvetno nedeljo je priredilo naše Katoliško društvo v proslavo Materinskega dneva gro »Doma«, ki je prav dobro uspela. Pevski odsek je zapel par pesmi. Na splošno željo se igra ponovi na Belo nedeljo po sv. maši ob 10. Vabimo vas, da si jo ogledate.

Iz zavoda sv. Terezike

(Ponikve pri Dobropoljah.)

Na belo nedeljo se vrši v zavodu sv. Terezike lepa verska slovesnost. Ob 4 popoldne pridiga, darovanje, pete litanije in sv. rožni venec, naposled blagoslov rožnih vencev. Pri litanijah bo vse ljudstvo pelo. Mnogi so hoteli priti na praznik sv. Jožeta k blagoslovu zavoda, pa so bili radi slabega vremena zadržani. Prosil so, da bi mogli priti ob drugi priložnosti. Sedaj se nudi taka priložnost. Dobroki darovanja se bodo porabili za nakup novega kipa sv. Terezike. Zavod sv. Terezike leži v lepem kraju sredi smrekovih gozdov ob potoku Račica pri Ponikvah, pol ure od Lašče, istotako pol ure od postaje Dobropolje.

Razno

(Dragatuš.)

Od 23. do 26. marca smo imeli duhovne vaje, ki jih je vodil E. g. dr. Blatnik, salezijanec iz Ljubljane. Lepi govori nam ostanejo neizbrisno v spominu. Rodili so že sadove. Vsako leto bi si želeli take duhovne preroditve. Hvala g. govorniku in g. župniku, ki sta nam naklonila to duhovno dobroto. — 15. junija bodo belokranjski pevski zbori

je bila iste barve kakor njihov plašč in stotnice črt so imele zlate ostroge.

Povesile so sulice, ko so prišle do kraja, kjer je sredi svojih velikašev sedel kralj na konju dober lučar od strmega obrežja jezerskega; njegov blede obraz ni izražal niti zanimanja niti veselja nad vsem prizorom in njegove oči so kakor vedno z nezaupanjem zrle na kraljico in njene mnogobrojne muhavosti. Kraljica ga je pozdravila z nasmehom in jezila se nekoliko naprej, potem pa je z ostro izrečenim poveljem zavila s svojo četo na levo in jo vodila preko polja zopet nazaj naravnost proti kralju. Kakih deset korakov pred njim je potem iznenada ustavila svojega konja, da se je s svojimi prsi skoraj tal dotaknil, dočim je ona tako trdno in mirno obsedela v sedlu, da bi se s takim činom lahko ponašal sedla vešč možak. Da povemo resnico, ostale dvornice niso znale tako mirno in varno izvršiti njenega vzgleda, in tako je nastal majhen ured, ki so ga spremljali raznovrstni vzkliki strahu in presenečenja. Vzlic vsem težavam pa je vsa četa obstala. Kakih sto tisoč vitezov in vojakov na konju in peš se je tako zanimalo za jahačke in njihovo jahaško umetnost, in ves uspeh vesele poverke z njenimi mnogobrojnimi barvami in s svetlikanjem zlata in srebra je bil tako lep in nekaj tako novega, da so navdušeni in veseli klci pretresali ozračje. Rahla rdečica zadovoljnosti se je prikazala na kraljičinih licih in njene oči so se zmagevno iskrale spričo dolgotrajnega odobravanja. Po-

Za odlično naravno zdraviljenje

uporabljajte »Planinka-zdravilni čaj Bahovec«, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »Planinka-zdravilni čaj Bahovec«, ki vsebuje proizkušene in dobro zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. Šest do dvanajst-tedensko zdravljenje s »Planinka-zdravilnim čajem Bahovec« deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodca in saprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, emocijski slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter. »Planinka-zdravilni čaj Bahovec« pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi »Planinka-čaj Bahovec«, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 28—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12

Reg. sub Sp. br. 169 od 9. 11. 1933

nastopili v Semiču. Tudi naš cerkv. pevski zbor se za ta nastop temeljito pripravlja. — V postu smo ustanovili tudi fantovski odsek Kat. akcije. Udeležba je bila lepa, želeli bi pa, da bi se prav vsi fantje priglasili. Le v slogi je moč! Složno se borimo za pošteno fantovstvo, ki bo podlaga naši bodoči areti.

Smrtna kosa.

(Predoslj.)

Dne 19. marca smo pokopali go. Marijo Sneed, ki je dočakala 57. leto življenja. Vdova je bila od l. 1915, vendar je modro vzgajala svojih deset otrok, od katerih je še šest živih. Pred nekaj meseci je izročila svoje posestvo sinu, sama se je pa preselila v Orehovje, kjer ima njen stari sin tudi posestvo. Ni dolgo živela požitka. Pljučnica jo je zmagala; vsaka pomoč je bila brezuspešna. Ob veliki udeležbi smo jo pokopali na farnem pokopališču v Predosljah. Bog ji daj večni mir!

Novice.

(Sv. Gregor.)

V nedeljo 25. marca večer je izbruhnil požar pri posestniku Francu Modicu in mu uničil kozolec, štiri vozove ter gospodarsko orodje. Rešiti ni bilo mogoče ničesar. Predlanskim je istemu posestniku zgorel skedenj. Obakrat je bilo zažgano. Da se ogenj ni razširil, gre zahvala našim gasilcem, ki so takoj nastopili in zavarovali druga poslopja. Enaka zahvala gre tudi okoliškim gasilcem, ki so prihiteli na pomoč. — Dramatični odsek naše gasilske čete vprižori na belo nedeljo

8. aprila v cerkveni dvorani lepo igrro v štirih dejanjih: »Bele vrtnice«. Začetek ob treh popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za gasilske namene, vljudo vabimo.

Naznanilo.

(Logatec.)

Naznanjam, da sem otvoril zobni atelje v Dol. Logatcu, Brod 17. Ordiniram dnevno od 8 do 12 in od 2 do 6, v sobotah in nedeljah samo popoldne. Izvršujem vsa dela v zlatu in kavčuku po nizki ceni. — Boris Jereb, dent. teh.

Društvene vesti.

(Suha pri Kranju.)

Prost. gasilska četa je začela z napravljanjem novega gledališkega odra. Suha bo po dolgih 22 letih zopet prišla do lastnega odra. Na Belo nedeljo bodo nastopili domači igralci na lastnem odru. Tudi Ljudska knjižnica na Suhi deluje z vso požrtvovalnostjo.

d Prosim tovariše, ki so bili leta 1914 v Galiciji pod vodstvom nadporočnika Smala pri 17. pešpolku in se spominjajo, da sem bil blizu Novega mesta v gozdu poleg vasi Dobromil dne 17. oktobra dobil strel skozi glavo, naj mi naznanijo svoj naslov proti povrnitvi stroškov. — Lojze Robič, Moste 35, Zirovnica.

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Joselova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

vesila je sulico, da se je s konico skoraj tal dotikala, in nagovorila svojega soproga s krepkim, razločnim glasom, tako da so jo slišali vsi bližje stoječi.

»Vaši milosti predstavljam to četo hrabrih vitezov,« je rekla. »Kar se moči tiče, imate prednost vi; tudi v številu nas daleč prekašate; po letih ste starejši; kar se tiče izkušnje, so med vami možaki, ki so vse življenje preživeli v orožju. Vendar tudi me znamo nekaj, in tisti, ki so v vojskah ostali, vedo, da je zmaga na strani duha in srca, potem šele delo roke. In te moje vitezije ne zaostajajo za vašimi vitezi v teh pogledih.«

Možaki, ki so slišali njene besede in videli ljubki izraz njenega obraza, so vzdignili roke in na ves glas pozdravljali njo in njenih tri sto jahač; kralj pa ni izpregovoril niti besedice pohvale in njegov obraz je bil miren in kisel. Zopet je kraljica zardela v lica.

»Vaša milost vodi francoske vojske,« je rekla, »vojske hrabrih in pogumnih mož. Tudi moji vitezi so mnogoštevilni in hrabri; so to čete iz Guienne, Pontona in Gaskonske in več kot polovico vseh vojvodstev, ki govorijo naš jezik in so mi dolžna vdanost in zvestoba. Toda izmed vseh teh in pred vsemi temi sem si izbrala četo teh tri sto žensk, da stoje v tej sveti vojski v prvih vrstah. Moj gospod in kralj, in vi, grofje, baroni, vitezi in vojaki, ki ste si znamenje križa pripeli na svoja prsa, vi, evet francoskega vite-

štva in moštva, evo vaših bojnih tovarišic, rož francoskih! Bog živi kralja!»

Tako rekoč je vrgla sulico v zrak in jo z lahkoto zopet ujela z desnico ter se nasmehljala kralju v obraz, dobro poznavajoč svojo moč v primeri z njegovim. In ko so drobni mladi glasovi povzeli za njo njen klic, ga je povzela tudi velika množica, ki je stala na trati; toda spremenili so eno besedo in iz sto tisoč grl je donelo: »Bog živi kraljico!»

Ko je naposled zopet nastal mir, se je kralj nerodno oziral na levo in desno, kakor bi iskal sveta, kaj mu je storiti. Toda okoli njega stoječi plemenitaši so gledali na junakinje, in bržkone tudi nikdo njih ni imel nasveta, ki bi mu ga dal. Molče je kraljica čakala in se venomer zmagovalno smehljala; kralj pa še vedno ni mogel najti besede, da bi odgovoril; v vrstah jahač se je začelo hihitanje, tako da je postal kraljev obraz še bolj kisel kot poprej.

»Gospa,« se je oglasil naposled. Po tej besedi je bilo videti, kakor bi govoril, ampak nikdo ga ni slišal, kaj je govoril.

Z očitvidnim namenom, da bi pokazal, da nima ničesar več povedati — bilo je v resnici skoraj brez pomena, ali je imel ali ne — je precej nerodno namignil z roko in rahlo povesil glavo.

»Bog živi menih!« je rekla Eleanor tako glasno, da so jo slišali vsi, ko je zavila na desno in odvedla svojo četo.

Gilbert Ward je sedel na svojem konju

RADIO

Program Radio Ljubljana od 5. apr. do 12. apr.

Vsak delavnik: ob 12.15 plošče, 12.45 Poročila, 13. čas, plošče. — Četrtek, 5. aprila: 18. O vzgoji elepcev, 18.30 Srbohrvaščina, 19. Plošče po željah, 19.30 Pogovor s poslušalci, 20. Pomlad v glasbi, 20.45 Vokalni koncert, 21.15 Stravinski: (Capriccio), 22. čas, poročila Radiojazz. — Petek, 6. aprila: 18. Kmečka godba, 18.30 Izleti za nedeljo, 19. Francoščina, 19.30 Predavanje, 20. Prenoš iz Zagreba, 22. čas, poročila, Radiojazz. — Sobota, 7. aprila: 18. Popotne pesmi, 18.30 Intervju z moštvo »Ilirije«, 19. Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Zunanji polit. pregled, 20. Radio orkester, 20.45 Čelo-solo, 21.15 Fantje na vaši, 22. čas, poročila, harmonika in citre v produkciji, glasbi. — Nedelja, 8. aprila: 8.15 Poročila, 8.30 Telovadba, 9. Versko predavanje, 9.15 Prenoš cerkvene glasbe, 9.45 Plošče, 10. Zdravstvo — 10.30 Radio orkester — 10.50 Radio orkester in petje — 11.15 Slovenska glasba — 16.00 O pridelovanju semena trav in detelj, 16.30 Prenoš iz Narodne italijane v Kamniku. — Ponedeljek, 9. aprila: 18. Izobrazba gospodinskih pomočnic, 18.30 Westfalija, 19. Koncertni valčki, 19.30 Zdravniška ura, 20. Dvočkovske kompozicije, 20.45 Prenoš koncerta iz Skoplja, 22. čas, poročila, lahka glasba. — Torek, 10. aprila: 11. Šolska ura, 18. Otroški kotiček, 18.30 Polke in koračnice, 19. Predavanje, 19.30 O strelskih družinah, 20. Pevski zbor »Ljubljanski Zvon«, 20.45 Nekaj za ples, nekaj za špas, nekaj povesti to bo za Vas, 22.15 čas, poročila 22.30 Angl. plošče. — Sreda, 11. aprila: 18. Komorna glasba, 18.30 Radijski orkester, 19. O verstvih, 19.30 Radio intervju, 20.00 Prenoš iz opernega gledališča v Ljubljani. V odmoru: čas in poročila.

NAZNANILA

n Hotedrsica. Na Belo nedeljo bo v cerkvenem domu igra. Katol. akcija uprizora »Zrtev spovedne molčečnosti, le to lepa in počuna petdesetja igra, zato jo gremo gledat. Začetek ob 5 popoldne.

d Prost. gas. četa v Velesovem priredi dne 8. aprila ob pol 4 igre »Sveta«. — Vse prijatelje veselih iger vladno vabimo!

prvi vrsti gledalcev kakih pideset korakov daleč od kralja in blizu jezerskega brega. ko je dirjala kraljica v kratkem diru ob dolgi vrsti in bila predmet splošnega očudovanja, so se njene oči srečale z očmi Angleža in ga spoznale. Na velikem normancu je bil za pol glave višji od njegovih sosedov in je sedel nepremično kot kip. Njegov pogled pa je izražal nekaj, kar ona do tedaj še ni opazila na njem. Dasi se je bil namreč osvobodil njenega neposrednega vpliva in jo je lahko prosto gledal kot najlepšo stvar na svetu, v blisečem oklepu krasnejše kakor kdaj prej, vendar ni mislil na to, da bi prikrival veselje, ki ga je občutil, ko jo je opazoval.

Vse pozdravljanje velike vojske in svet tisočih oči, ki so ji sledile, ni dosegel drugega, kot da je izvalil rahlo rdečico na njena lica, in niti eden vojak vse te vojske ni našel besede, ki bi dosegla, da bi njeno srce hitreje utripalo. Čim pa je ugledala Gilberta, ji je kri kar zastala v žilah in oči so ji otemnele. Obstale so na njem, ko je jezдила mimo in se okrenila nazaj, nekoliko zatisnila oči in rahlo povesila glavo z neko posebno nežnostjo, katere si ni bila svesta in je ni nameravala. On pa je kakor vsi ostali vzdignil roko in jo glasno pozdravil; ona seve ni bila opazila, da je vitez skoraj že pred njenim prihodom pregledoval vrste njenih junakinj ter iskal drugega obrata.

Četa junakinj je počasi dirjala po trati in glasno pozdravljanje jim je sledilo na poti. Najprej so jezdile ob dolgi vrsti kraljevin

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 4. aprila.

Živina: volji I. vrste 4—4.50 Din, II. vrste 3 do 3.50 Din, III. vrste 2—2.50 Din; telice I. vrste 4 do 4.50 Din, II. vrste 3—3.50 Din, III. vrste 2—2.50 Din; krave I. vrste 3—3.50 Din, II. vrste 2—2.50 Din, III. vrste 1.50—1.75 Din; teleta I. vrste 7 Din, II. vrste 6 Din; prašiči domači 9—10 Din, hrvaški 10—11 Din, pršutari 7—8 Din.

Kože: volovske in kravje 8 Din, bikove 6 Din, telečje 14 Din, domačih prašičev 7 Din, hrvaških prašičev 3 Din.

Žito: pšenica 150 Din, ječmen 130—140 Din, rž 125 Din, oves 110 Din, koruza 125 Din, fižol 260—300 Din, Borzne cene so ostale neizpremenjene.

Krmila: seno 60 Din, slama 50—60 Din, lucerna 75 Din.

DROBTINE

Kako bo leta 1950? Angleški učenjak in izumitelj prof. M. Low pravi: »Ko sem pred 30. leti trdil, da bomo telefonirali iz Londona v Ameriko, so mi odgovarjali, da taki čudeži niso mogoči. Brezžična telegrafija, radio, letala, vse to se je zdelo našim očedom čudno. Leta 1950 bo Mr. Brown v Londonu govoril telefonično v Ameriko tako dobro in lahko, kakor govori s svojim prijateljem v mestu. Skoro v vsaki hiši bo aparat, ki bo omogočal gledanje na daljavo. Človek bodočnosti se bo ležal med spanjem električno, da bo povečal svoje življenjske moči. Živel bo v umni svetlobi, ki bo prijetna in poceni. Pri zidanju hiš ne bo treba več ozira na sonce. Tudi položaj se bo zboljšal. Malokatera bo kuhala doma, gospodinjice bodo naročale jedi večinoma telefonično iz restavracij. Kakor zdaj avto, tako bo stalo pred hišo letalo in izlet v Indijo, Ameriko ali Kamorko bo tako prijeten, kakor je zdaj vožnja po železnici v najbližje kraje. Upam, da se bodo v 20 letih tudi narodi sporazumeli glede enotnega jezika. — Pojavile se bodo tudi živčne bolezni, kajti naši čuti bodo vedno ostrejši in trušči velemest bo še takrat zrasel, če bomo nosili na ušesih zaščitne poklopce.

Kafa rešila tenko. V Larnakiju na otoku Cipru je neka ženska iz oklepe dvignila v banki večjo vsoto denarja in se je vračala v najetem vozu domov. Na samotnem kraju jo je hipoma napadel voznik, ki jo pobil z udarci po glavi na tla in

vitezov in vojakov, kmalu pa so dospeli do onih, ki so spadali v veliko število kraljičinih vazalov. Tedaj se je v zraku prikazala množica cvetlic, divjih cvetlic s polja in jenskih rož iz nicejskih vrtov, ki so jih zarana jutraj natrgali oprode in paži, ter spotoma skrbeli zanje, da niso zvenele pod pripekajočim solncem. Lahki cveti so se razpršili po zraku in lističi so se vsipali jahajočim lepoticam v obraz, ko so jezdile mimo. Nekateri vitezi so imeli tudi rdečebelne svilene ovrtnice, s katerimi so glasno pozdravljale mahali nad glavo. Tako je četa objezdila tri strani velike trate.

Pri četrti strani pa se je zgodila sprememba, ki je kakor mraz pretresla vse množice možakov in žensk, in po zraku se je razlegel krik in vik, ki je bil v velikem nesoglasju z zmagovalnimi glasovi; dolg, zategnjen krik, ki je bil slišati kakor rjovenje divjih zveri, kadar ogenj požira travo divjine za njimi. Ob tem glasu so se možaki ozrli in zrli v ono smer, od koder je prihajal, in mnogi njih so kakor iz navade segli po meču in bodalu. Kraljičin belec je med dirom zarežgal in močno stresel glavo in toliko, da ni kraljici iztrgal uzde iz rok. Vse je obšel strah in izmed tristo lepotic, ki so nategnile vajeti svojega konja, ko se je kraljica ustavila, jih je devet izmed deset čutilo, da so prebledele, ne da bi prav vedele, zakaj. Vse je obrnilo oči proti dvigajoči se pokrajini na jugu.

Po gričevju so se prikazale čudne po-

FITONIN

zdravilo za
stare zapuščene rane
na nogah (wicus cruris).
Po naših zdravniških in
zdravstvenih institucijah
je dokazano, da

zaneiljivo in sigurno
zaceli tudi najstarejše
kronične rane.

Steklenica 20 Din v 10
karnah. Po poštnem
povzetju 2 steklenici 50 Din

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno
»Fitonin« dr. z o. z. Zagreb 1-78.
Reg. pod Sp. or. 1281 od 25. VII. 1933.

jo oropal. Onesveščeno jo je vrgel v neki vodnjak. Baš je hotel zavahati težko skalo na njegovo odetino, ko ga je napadla kača in ga pčila v roko. Na njegovo vpitje so pritekli ljudje, ki so mu dali prvo pomoč. Medtem so zaslišali iz vodnjaka jočanje. Pogledali so vanj in potegnili iz njega žensko, ki jim je povedala, kaj se je bilo zgodilo. Roparskega voznika so seveda takoj zaprli.

— Pri hemeroidalni bolezni, zagatenu, mnogih črevis abcesih, sečnem pritisku odelih, setih bolečinah v križu, tesnobi v prsih, bolečem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravitev.

Čudno lastnost je opazil prof. Croy v svojoju Mo-fjordu, na Norveškem. To vodovje je razdeljeno dobesedno v tri plasti, ki ležijo druga nad drugo. Najvišja plast je iz navadne pitne vode 2 m globoka, druga plast je iz morské vode, ki priteka skozi podzemsko jamo v fjord, dočim napajajo prvo plast ledeniki potoki. Najnižja plast, smrtina plast, pa ne vsebuje nobenih živih organizmov, ker jih po vsej priliki pomeni neznani podvodni izvir žveplene kisline. Zanimivo je, da se te tri plasti nikoli ne pomešajo med seboj.

slave, ki so z divjo hitrostjo jezdile iz gozdov proti trati, in dolge črte so se že začele deliti, da bi imele prostesjo pot. Bili so globlavi možje, ki so jim plašči vihrali v vetru in ki so vzpodbujali utrjene konje k večji hitrosti in so s strašnimi glasovi čudno vzklikali. Toda samo eno besedo so razumeli oni, ki so jo slišali.

»Seldžuki! Seldžuki!«

Po rahli strmini nizdol so prihajali v dir kakor blazni. Ko so pridirjali bližje, se je videlo, da je bil okrvavljen njihov oklep, da so bile okrvavljene cunje njihovih plaščev, da so imeli okrvavljene obraze, okrvavljene roke. Nekateri so bili ranjeni na glavi in imeli na vratu cele maroge strjene krvi, drugi so bili zavezani z obvezami iz raztrganih oblek, eden njih pa, ki je jezdil na čelu, je vzdignil roko, ki je je bilo samo polovica.

Vsa vojska, vsak, ki je bil kdaj v bitki, je v hipu vedel, kaj da je, brz ko so se prikazali prvi jezdec, in starejši in bolj izkušeni možje so se spogledali in jim šli naproti. To da tudi ako bi bili o pravem času opozorjeni, bi vseeno ne mogli ničesar storiti zoper strah, ki se je polastil mlajših mož in žensk. Oprosti so pritiskali na viteze, paži, mlajši vojaki in služabniki so silili naprej proti notranjemu krogu, kjer so jeli pritiskati tudi na ženske četo, ki so se nje konji začeli vzpenjati in skakati; ampak še vedno so se skušale množice na eni strani razdeliti pred prihajajočimi begunci. Kmalu je pridirjal prvi; nosilce njegovega konja so bile polne krvi, jezdec se je

Morda ne veš,

da imajo v londonski škofiji (anglikanski) duhovniki v prvih treh letih po 230 funtov vsako leto, t. j. okroglo 42.000 Din, le malo manj kot 4000 Din mesečno.

da imajo najstarejšo brizgalno v Ewelle na Angleskem. Pred 160 leti je bila nova in dasi ni več v rabi, je še vedno v dobrem stanju,

da v državni kaznilnici v ameriškem mestu Lincoln jetniki lahko poslušajo radio-programe, vendar si morajo slušalke kupiti sami,

da meri površina naše zemlje 309 milijonov kvadratnih km, od tega pa je 220 milijonov, torej več kot dve tretjini, pokrite z vodo,

da aeroplani, ki vozijo pošto in potnike po Ameriki, prevozijo razdaljo med Čikagom in San Franciskom t. j. 3860 km v 14 urah, iz New Yorka v San Francisko, 4820 km, pa v manj kot dvajsetih urah,

da oni, ki se v jasnem vremenu vozijo v zraku 3000 m visoko, imajo razgled nad pokrajino, ki obsega okoli 250 km,

da se je neki mladi fant vozil pod vlakom preko cele severne Evrope in so ga prijeli rav-

no, ko se je hotel vtihotapiti na parnik, da bi se tudi čez Ocean prepeljal zastonj.

da so Angleži v 15 povojnih letih izdali 90 milijard za izboljšanje cest in mostov, a vendar imajo še vedno mnogo mostov itd., ki niso primerni za današnji moderni promet,

da ima večina sadja in zelenjave tri četrtine vode v sebi in da vrednost teh obstoja le v mineralni vodi, ki jo vsebuje in ki krepi kosti ter kri čisti,

da je v Ameriki še danes 4 milijone omoženih žensk zaposlenih v industriji,

da se je v zastavljalnici v Parizu nakopičilo tolikšno število avtomobilov, da so morali zgraditi novo poslopje, v katerem bo prostora za 2000 zastavljenih avtomobilov,

da nekateri italijanski zdravniki trdijo, da je kajenje koristno, ker uničuje mikrobe v zobeh,

da Angleži, katerih je le nekaj nad 40 milijonov, izdajo na leto ogromno vsoto 9 milijard Din za sladkarije, polovico tega samo za čokolado. Vendar pa pravi statistika, da večino peciva napravijo v domačem gospodinjstvu in le 5% je kupljenih v slaščičarnih.

Ali se hočete te- meljite osvoboditi protina in revmatizma?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih zatečeni udje, pohabljeni roke in noge, trganje in zbadanje po raznih delih telesa, da celo tudi slabe oči so pogosto posledica revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti, ker bolezen vedno bolj napreduje.

Nudim Vam zdravilno kislino raztvorjajočo, izmenno snovi, ki pospešuje

domače zdravljenje pitjem

ki se na umetni način po sestavi iz nekega dobrotvornega, zdravilnega soka, ki ga daje dobra mati narava za blagor bolujočega človeštva.

Pišite mi takoj in dobili boste popolnoma brezplačno poučbo in pravico.

Zbiralno mesto za pošto:

August Märzke, Berlin-Teltow, Hermann Göring-Allee 3, Abt. 284.

Kaj premišľujete?

— Ne vem, kje naj si kupim blago za novo obleko?

— Tu ni treba nič premišľevati, temveč pišite še danes Trgovskemu domu Smerckemu po vzorce, ker tam je ogromna izbira v suknu, kamgarnu, ševjotu in drugem blagu za moške obleke. Vse blago je dobre kakovosti in cene so zelo nizke.

TRGOVSKI DOM
Smercki
TOWNSHIP - PERLA - IN OBLEK

Celje št. 19

izdeluje na željo obleke in drugo konfekcijo po meri v par dneh; Cenik in vzorci zastonj.

da v vlakih, ki vozijo med južno Anglijo in škotsko človek lahko posluša potom gramofonskih plošč opis pokrajine, skozi katero vozi vlak.

divje oziral okrog sebe in s penastimi ustnicami kričal strašne besede: »Seldžuki! Seldžuki!«

Kakih trideset korakov pred prestrašenim zidom človeških bitij, ki se niso mogli mogli umakniti, je konj brez vsakega prejšnjega znamenja, brez smrtnega diha povsili glavo in se s strašno silo zvalil po tleh, kjer je obležal mrtev z zlomljenim tilnikom in iztegjenimi nogami, še ne dva koraka daleč od množice; jezdec pa je obležal mrtev na travi. Še vedno so prihajali drugi po griču nizdol in dirjali na vso moč, vedno več in več in vedno hitreje kakor da ne bi nobena zemeljska sila ne mogla ustaviti njihovega dira. Najprej jih je prišlo kakih dvajset in za temi kakih sto, za njimi pa raztreseni ostanki uničene vojske, razpršeni kakor suho listje od smrtnega vrtilinca, ki so mu pravkar utekli. Mnogi njih niti ne vedeli niti se brigali za to, kaj so delali; spominjali so se samo groze, ki so ji utekli, in niso niti poskušali ustaviti svojih konj; živali pa, same blazne od strahu in bolečin, so divjale naravnost v vrste pešcev, kjer so se pri zadnjem skoku vzpenjale visoko v zrak kakor da ne bi hotele jezdit preko živih bitij. Mnogo jih je bilo stlačenih in gnječih in mnogo jih je popadalo z izmučenih konj; bili so preveč utrujeni, da bi se mogli vzdigniti, in preveč vpehani, da bi mogli izpregovoriti besedico; samo vode so hoteli imeti.

Vzlic vsemu temu so dva ali trije imeli več življenja v sebi kot ostali in so se vzdržali na nogah; neutegoma so jih peljali okoli go-

ste množice do roba jezera, kjer je kralj s svojimi dvorjani mirno čakal, da se zmešnja poleže, molil za vse, ki so bili udeleženi, vendar ne da bi poskusil narediti konec presilnemu strahu ali narediti red. Kraljica in njene družice so bile pa v nevarnosti, da jih sredi kipeče gnječe ne stlačijo do mrtvega.

Gilbert je bil blizu kralja in ker je sedel visoko na svojem velikem konju, je kakor večina ostalih pregledal vso divjo zmešnjavo. Bilo je kakor bi se neka strašna, nevidna pošast z železnim objemom ovijala okoli stotisočev, podobno kakor velike kače, ki se ovijajo okrog svojega plena, dokler ga ne umore; ljudje se niso mogli več boriti in živali niso mogle udarjati niti s sprednjimi niti z zadnjimi kopiti, in so poteptale vse, kar jim je bilo blizu. Na malone popolnoma ravni planjavi je bilo videti na tisoče in tisoče čelad raznih barv, ki so bile tako tesno stisnjene na kup, da se je videlo, kakor da ni mogoče, da bi bilo tamkaj tudi prostora za prav toliko teles. Kakor nosijo pri vinski trgatvi natrgano grozde v majhnih mokrih lesenih posodah k velikemu sodu, kjer leži potem stisnjeno in stlačeno in kjer so rdeče, bele, modre in zelene jagode, ki plavajo v neki tekočini ter se pri vsakem koraku zibljejo sem in tja — prav tako so se pred Gilbertovimi očmi brez prestanka premikale svile čelade okoli nekakega osrednjega vrtilinca sijajnih barv, rdečih, vijoličastih in olivkastih, med katerimi se je svetilo zlato in srebro ter mrzli svet poliranelega jekla.

Toda tam v ospredju je bila nevarnost in iz daljave je Gilbert razločno videl smrtno bledost prestrašenih obrazov, slišal strašne glasove, ki nimajo nič podobnega v naravi, in kriki ranjenih in prestrašenih žensk so se vzdigovali iznad množice. Sedel je mirno in gledal, ako bi mogel v tej daljavi razločiti obraz ene ali druge; mrzel mraz ga je izpreletel, ko je pomislil, kaj se utesne zgodi, in kako lahko bi bila vsa ona krasna dekleta in žene stlačene in pohojene v vsej svoji lepoti, svoji mladosti in svoji sijajni opravi, in to pred oči tisočev, ki bi radi umrli zanje, da bi jih rešili. Prva njegova misel je bila, da bi naskočili pred njim se nahajajočo množico, če treba tudi z mečem, in pripeljal kraljico in njene dvornice varno nazaj; ko pa je samo za trenotek premetel ves položaj, je spoznal, kako popolnoma brezuspešen bi bil tak poskus, in da bi celo tedaj, ako bi vsa množica čutila tako kakor on ter želela narediti pot kamorkoli, tega nikakor ne mogla storiti. Samo ena pot je bila, ako je hotel rešiti ženske, in ta je bila očitno v tem, da odvrne množico z nepričakovanim razburjenjem, ki bi bilo baš nasprotno od njihovega strahu.

V Ameriki so gotovo slabi računarji, sicer bi imeli tam okoli 26 milijonov avtomobilov, pa samo okrog milijona bolniških postelj.

Ona: »Kako se ti dopade moj novi klobuk?«

On: »Najbolj mi je všeč, če visi v izložbenem oknu.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Stanovanjska hiša

je radi družinskih razmer naprodaj v Strazišu št. 92 pri Kranju.

Deklo, ki ima veselje do kmetijskega dela in živine, sprejem tako Golmajer Janez, Breg 3, p. Križe na Gorenjskem.

Kakor Domoljub

v vsako hišo, spada tudi večkratno preizkušeni barometer. — Pošljite 5 Din v znamkah na Barometer, Ljubljana 1., post. predal 18, in dobili ga boste.

Dahle za kmetijska dela se sprejme v Dravljah 18, p. St. Vid nad Ljubljano.

Pod v najboljšem stanju prodam Janez Mihalič, Šmibel-Novo mesto.

Novih panjev

10 praznih, žnidaršičevih, z metalnico, omaro za salnice, drugo čebelarско orodje, 1500 kg repe za krmo prodam. Bizjak Jože, Dražovnik št. 5, Dobrova pri Ljubljani.

Slamorenzico kupim. Aljančič Jože, Zvirče p. Križe.

Posestvo ca 10 orolov, hiša, gospodarsko poslopje, naprodaj. Moškerc Jakob, Zelimije 40, p. Ig.

Hlapec priden in pošten, išče službo, najraje v bližini Kranja. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 3746.

Dobrega žagarja na amico iščem Franc Porenta, Zavogljje 4, 9, Sp. Hrušica pri Ljubljani.

»Snubec: »Vi me najbrž ne razumete, jaz želim zasnubit.«
Ona: »Prav dobro razumem. A ker že ravno govoriva o ljubezni, koliko pa zaslužite na mesec!«

Vse govori o naših cenah

Nogavice: otroške	Din 4.—
ženske	6.—
moške	3.—
Čevlji: otroški	16.—
ženski	59.—
moški	75.—

Vsi čevlji s higijeničnim usnjatim podplatom

Plašči: otroški	85.—
ženski športni	150.—
ženski s podlogo	185.—

ZDAJ VSI K TVRDKI

Ant. Krisper

Mestni trg 26, Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Delavci, ki so delali na železnici, so dokončali delo ter se podali do bližnje postaje, kjer so vstopili v prazen živinski vagon, da se odpeljejo domov. Ko je vlak obstal na domači postaji, so delavci začudeno gledali, kaj da se jim tam navzoči potniki tako strahno smejejo. Ozrli so se in na vagonu čitali tale napis: »Pozor! Pozor! Divje zvezi cikusa Nemeček.«

L. Šašelj:

Pregovori o bogastvu in bogatinih

Bogastvo človeku ne odpravi smrti.
Bogastvo do tretjega roda ne pride rado.
Bogastvo iz odrtije se nenadoma razbije.
Bogat je, kakor bi bil rogat.
Bogat v prepiru, ubog v miru.
Bogatega bolezen in reveža prasec daleč slovita.

Bogate pojedine izprazniijo mline.
Bogatec je, kadar hoče, sirota, kadar ima.
Bogatec je toliko zadovoljen s svojim bogastvom, kakor siromak z beraštvom.
Bogati postopajo so pri pogači, pridni siromaki pa pri ovesenjakih.
Bogati umrje, reveža pa Bog vzame.
Bogatin — rogatin.
Bogatino je vsaka lahka.
Bolje je zdravemu v siromaštvu, nego bogatinu v boleznih.
Če bogatina količjak zadene, kakor jesihar hup zažene.

Čista vest je več vredna, nego največje bogastvo.

Delo je revnega last, bogatemu v čast.
Kdor se med bogatine usede, mora svoj prav v malhi obdržati.

Kjer je bogastvo, je en hudič, kjer je uboštvo, pa sedem.

Kjer je bogatija prenapeto začela, tem se izvečine potrata dela.

Potrpežljivost naj se bogatin od siromaka uči.

Prej dobiš od mrtvega besede, kakor od bogatina dar.

Prevzetnost je črv bogastva.

Prodajamo na obroke
švedske posnematnike za miko!

Sprejememo potnike!

Vega Separator poštni predal 307
Ljubljana.

Mirko se je v družbi bahal, da se je nemško učil in da tudi zna. Ko so ga vprašali, naj kaj pove, je dejal: »Konj se pravi ferd, kobila ferdela, žrebe pa ferdulček.«

2 tedna

znižane cene od 20—30% za sledeče blago: od 1. IV. do 8. IV. za belo blago, šifone, kontenino, prte, brisače itd. in od 9. IV. do 16. IV. za čevlje, nogavice in rokavice. Zaradi velike zaloge in opustitve nekaterih predmetov Vam nudim blago po tako znižani ceni. Se pripravite!

ANTON SAVNIK, ŠKOFJA LOKA

»Majhenk se je pa hitro povspel kvišku.«

»Kako to?«

»Glej, ko je prišel k nam v naš trg, ni imel drugega kot staro kočijo, danes ima pa milijon.«

»Za božjo voljo, kaj pa počenja z milijon stariimi kočijami?«

KMET FERDINAND

stavbni in galanterijski klepar, izvršuje vsa v to stroko spadajoča popravila. Izdelovatelj lastnih raznih

škoplinic za škropljenje trt od Din 250 naprej. Vinogradniki pohitite, dokler traja zaloga po zmožni znižani ceni. Točna strokovna in solidna postrežba. Trebnje-Stari trg

V knjigarni.
A. Imate li knjigo »Borba proti zvišanju cene za 10 Din?«

B. Imamo, a sedaj stane 15 Din.

HRANILNICE IN POSOJILNICE V KAMNIKU ŠUTNA 22, lastna hiša

Ugodnosti:

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog. — Dobro obrestovanje. — Nove vloge vedno plačljive. — Delokrog neomejen. — Na razpolago pošne položnice.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Urednik: Jože Košček

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeb

BOLNE NOGE

Z uporabo
novega sredstva,
olajšanje
v treh minutah

Na tisoče ljudi v Franciji se poslužuje danes novega sredstva, ki naglo in z lahkoto odpravi vse težave in bolečine nog. Še drevi pomočite noge enostavno v vročo kislikovo kopel Saltrat Rodella. Občutljivost bo minila takoj, ko bo kisik prodrl v kožo. V treh minutah popolnoma prenehajo vsa vnetja in otekline. Kurja očesa se omehčajo tako, da jih lahko odstranite popolnoma s koreninami brez bolečin in nevarnosti. Nosili boste lahko lepe čevlje manjše številke ter z lahkoto hodili ves dan, ali pa plezali vso noč. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom po neznatni ceni v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora s izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite se danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service 21-A Zagreb, Boškovičeva ul. 44

Vandrovce je potrkal na vrata ter prosi jesti. Gospodinja mu je postavila skledo na mizo. Možakar, videč njeno dobrotljivost, je kmalu prišel še drugič in tudi tretjič, vsakokrat je dobil jesti, gospodar pa se je jezil: »Čemu pa strežes vedno temu potrkavcu in ga pitaš?«

Ona pa se je nasmešnila ter odvrnila: »Ti ne veš kako dobro de, ko ponudiš kosilo moškemu, ki nič ne godrnja in ne rika nosu.«

Fige in brinje za žganiekuho
oddaja po najnižji ceni trdka
IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 1

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA!